

Riksdagens protokoll

2012/13:27

Tisdagen den 20 november

Kl. 13.00 – 15.59

Protokoll
2012/13:27

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 13 och 14 november.

2 § Meddelande om frågestund

Förste vice talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 22 november kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Socialminister Göran Hägglund (KD), statsrådet Tobias Billström (M), statsrådet Ewa Björling (M), statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M) och statsrådet Anna-Karin Hatt (C).

3 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2012/13:92

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:92 Arbetsmarknaden i Stockholms län
av Ingela Nylund Watz (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 november 2012.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade inrikes resor.

Stockholm den 16 november 2012

Näringsdepartementet

Annie Lööf (C)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2012/13:102

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:102 Försvaret i Boden
av Leif Pettersson (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 november 2012.

Skälet till dröjsmålet är att statsrådet vid de svarstillfällena som finns före den 27 november 2012 befinner sig på resa och sammanträder i riksdagens EU-nämnd.

Stockholm den 13 november 2012

Försvarsdepartementet

Karin Enström (M)

Enligt uppdrag

Nils Cederstierna

Expeditionschef

Interpellation 2012/13:103

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:103 Nationell strategi för besöksnäringen
av Karin Åström (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 november 2012.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade inrikes resor.

Stockholm den 16 november 2012

Näringsdepartementet

Annie Lööf (C)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2012/13:105

Till riksdagen

Interpellation 2012/13:105 Kommunerna och välfärden
av Peter Persson (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 18 december 2012.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 19 november 2012

Finansdepartementet

Anders Borg (M)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Föredrogs och bordlades åter
Finansutskottets betänkanden 2012/13:FiU1, FiU7 och FiU11
Försvarsutskottets betänkande 2012/13:FöU2
Utrikesutskottets betänkande 2012/13:UU13

5 § Svar på interpellation 2012/13:49 om svenskt erkännande av Palestina

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Urban Ahlin har frågat mig vilka initiativ jag är beredd att ta mot bakgrund av det han anfört rörande ursprungsmärkning av israeliska bosättningsprodukter, en förväntad resolution i FN:s generalförsamling om en uppgradering av Palestinas status samt erkännande av en palestinsk stat.

Sverige och Europeiska unionen verkar för en fredlig lösning på konflikten mellan israeler och palestinier. EU:s slutsatser anger ramarna och utgångspunkterna för en överenskommelse. Målsättningen är en tvåstatslösning där staten Israel och en palestinsk stat lever sida vid sida i fred och säkerhet. En sådan varaktig fred kräver direkta förhandlingar mellan parterna.

Men fredsprocessen står still. Samtidigt försämras situationen på marken kontinuerligt. Den israeliska bosättningsexpansionen fortsätter. Den politiska uppdelningen mellan Västbanken och Gaza består. Upptrappningen i och kring Gaza är mycket bekymmersam, inte minst i dessa dagar, och våldet från bägge parter – anfall ut från Gaza, anfall in mot Gaza – måste få ett omedelbart slut. Den palestinske presidenten Abbas uttalande nyligen om hans rättigheter som palestinsk flykting vittnar dock om en fortsatt vilja, och möjlighet, till en framförhandlad fred.

EU:s rådsslutsatser från maj 2012 betonar EU:s beslutsamhet att bidra till att en tvåstatslösning fortsatt ska vara möjlig och identifierar de israeliska bosättningarna som ett centralt problem i sammanhanget.

Vad gäller frågan om ursprungsmärkning understryker dessa rådsslutsatser även EU:s och dess medlemsstaters åtagande att fullständigt och effektivt implementera gällande EU-lagstiftning rörande produkter från israeliska bosättningar. Enligt EU:s direktiv om otillbörliga affärsmetoder får inte information till konsumenter om produkters huvudsakliga egenskaper vara falsk eller missvisande. Det finns i dag inga gemensamma EU-bestämmelser som talar om hur just produkter från ockuperat område ska märkas.

Skulle produkter från bosättningar på ockuperat område marknadsföras som produkter från Israel är detta inte acceptabelt. Vi har anledning att uppmana till vaksamhet i detta avseende. Handeln har en självklar skyldighet att se till att dessa bestämmelser följs.

Fru talman! Ett resolutionsförslag om Palestinas ställning i FN, och möjligtvis också andra frågor, förväntas läggas fram i FN:s generalförsamling. President Abbas har uttryckt sin vilja att återuppta förhandlingarna med Israel efter att en sådan resolution har antagits. Vi kommer att

ta ställning till resolutionsförslaget när textens exakta utformning är känd.

Sverige stöder politiskt och konkret arbetet med att bygga en livskraftig, sammanhängande och demokratisk palestinsk stat. Vårt stöd till palestinierna om ungefär 700 miljoner kronor per år gör oss till en av de största givarna. Vi har slutit ett värdlandsavtal med PLO. Avtalet ger representationen i Stockholm motsvarande immunitet och privilegier som beskickningar har.

Varaktig fred och en självständig, demokratisk och livskraftig palestinsk stat med kontroll över sitt territorium kan endast bli en realitet genom en framförhandlad lösning på konflikten.

Det finns enligt folkrätten tre traditionella kriterier för erkännande av en stat, och det är också dessa som svensk politik under lång tid grundat sig på. En självständig stat kräver ett territorium vars gränser dock inte behöver vara fastställda i varje detalj, en befolkning som är huvudsakligen permanent och en regering som har möjlighet att uppvisa kontroll, upprätthålla en viss inre stabilitet och ha effektiv kontroll över statens territorium och dess befolkning. Dessutom ska den ha möjlighet att ingå och uppfylla internationella förpliktelser.

Av min beskrivning framgår att ett erkännande fullt ut av Palestina som självständig stat inte är förenligt med dessa kriterier. Så länge ockupationen pågår är någon rättvisa för det palestinska folket, eller möjlighet för det att självt forma sin framtid, inte möjlig.

Den fortsatta ockupationen är folkrättsligt oacceptabel. EU har klarlagt sin beredskap att erkänna staten Palestina så snart det bedöms möjligt. Att situationen i dag är dystur är dess värre en slutsats som inte går att undvika. Men det får inte leda till att vi inte fortsätter våra ansträngningar att, med arbetet inom EU som främsta instrument och med folkrätten som självklar bas, åstadkomma en förhandlad tvåstatslösning mellan Israel och ett Palestina som är den enda möjligheten till fred och säkerhet för alla i regionen.

Anf. 2 URBAN AHLIN (S):

Fru talman! Herr utrikesminister! Jag tackar för svaret på min interpellation. Som utrikesministern sade ställde jag frågan vilka initiativ utrikesministern var beredd att ta i dessa frågor. Alla som lyssnade till svaret kunde notera att utrikesministern inte var beredd att ta några initiativ. Hela svaret handlade om att kommentera skeendet, kommentera vad som har hänt, vad som är rimligt och vad som inte är rimligt – men inga initiativ från den svenska regeringen.

Från socialdemokratisk sida föreslår vi tre saker: Vi ska märka bosätтарprodukterna så att svenska konsumenter kan göra ett val när de står vid disken; de ska veta om det är bosätтарprodukter från ockuperat område eller israeliska produkter. Vi vill att Sverige unilateralt erkänner staten Palestina. Vi tycker också att vi redan nu tydligt ska deklarerat att vi avser att rösta för en FN-resolution som uppgraderar Palestinas status i Förenta nationerna.

Varför vill vi att den svenska regeringen ska ta de initiativen? Jo, det grundar sig naturligtvis på att problemet i Mellanöstern är Israels ockupation av Västbanken, Israels blockad av Gaza och det faktum att bosätтарningspolitiken fortsätter. Trots att det internationella samfundet enhälligt

säger till israelerna att stoppa bosättningspolitiken fortsätter Israel ändå med det.

Sedan decennier tillbaka talar vi alla om att det måste finnas en tvåstatslösning. Det är dags att vakna upp och inse att de israeliska politikerna inte är intresserade av en tvåstatslösning. Varje ny bosättning, varje nytt steg som den israeliska regeringen tar, har till syfte att omöjliggöra en framtida palestinsk statsbyggnad. Därför menar vi att det internationella samfundet måste vara tydligt med att det ska vara en tvåstatslösning, och därför erkänner vi staten Palestina.

Jag håller med Carl Bildt om att det utmärkta naturligtvis hade varit om det funnits ett framförhandlat avtal mellan Israel och Palestina och man därefter kunnat erkänna det. Det hade givetvis varit det absolut bästa. Det har vi väntat på i 40 år, men det sker inte. Vi ser hela tiden hur israelerna omöjliggör en framtida palestinsk stat.

Då måste vi naturligtvis ställa oss frågan: Är det rimligt att ha det förhållningssätt som utrikesministern har, det vill säga att vi ska låta ockupationsmakten Israel ha ett veto när vi i Sverige avser att erkänna staten Palestina? För oss socialdemokrater är det orimligt. Det är att låta ockupationsmakten avgöra svensk politik. Det är dags att vi tar initiativ unilateralt och erkänner Palestina, att vi driver frågan i Europeiska unionen för att på det sättet sätta tryck på Israel och låta politikerna där förstå att det inte finns någon väg bort från tvåstatslösningen.

När det gäller märkningen av produkter är det samma sak. Det finns länder i Europa som har tagit initiativ: England och Danmark. Regeringarna där har gått före och sagt att det är rimligt att deras konsumenter vet vad det är för ett slags produkt. Men hos oss lägger utrikesministern ansvaret på handeln, inte ens på tullen och naturligtvis absolut inte på regeringen när det gäller att arbeta fram förslag som gör att vi kan få en märkning av bosättningsprodukterna.

Varför tycker vi då att det är väsentligt med en märkning av dessa produkter? Vi tycker att det är okej att handla israeliska produkter. Men vi är hårt emot dessa avskyvärda bosättningar. Det är ockuperat område. Bosättningspolitiken är folkrättsligt vidrig. Därför menar vi att svenska konsumenter i ord och handling ska kunna ta avstånd från bosättningspolitiken. Vi vet i dag genom olika organisationer som informerat oss att det kommer in produkter i Sverige som konsumenterna inte kan veta om de är från Israel eller från ockuperade bosättningsområden. Vi tycker att det är väsentligt att svenska konsumenter tydligt ska kunna ta avstånd från den avskyvärda bosättningspolitiken.

(Applåder)

Anf. 3 BODIL CEBALLOS (MP):

Fru talman! Denna interpellationsdebatt kom väldigt lägligt, med tanke på allt som händer just nu i Palestina, i synnerhet i Gaza.

Som Urban Ahlin sade tidigare är naturligtvis en framförhandlad lösning det allra bästa, men vi har inte sett några tecken på att det går att förhandla fram en lösning på den här frågan. Det är ett steg framåt och två steg tillbaka, och så har det sett ut under väldigt många år.

Det som jag reagerar mest på är att Sverige inte har en egen uppfattning i de här frågorna. Vi kan diskutera frågorna här oss emellan och tycka saker, men utåt har vi inte någon egen uppfattning, utan vi ska hela

tiden bara komma överens på lägsta möjliga nivå med de andra EU-länderna. Jag tycker att det är dags att Sverige talar klarspråk, att vår regering uttalar det som jag vet att vi egentligen har en majoritet för här i riksdagen. Människor utanför Sveriges gränser som är vana vid att Sverige har en stark röst i utrikespolitiken saknar oss på den här arenan. Det får jag höra gång efter annan.

I går morse hade vi ett EU-samråd om fördömanden av det som nu sker. Det som man valde att göra var egentligen att fördöma bara den ena parten, det vill säga Hamas och dess raketattacker mot Israel. Jag tycker att man ska fördöma all våldsanvändning: raketattackerna från Gaza mot Israel men också det enorma övervåld som sker från israelisk sida mot Gaza. Men vi har inte hört utrikesministern uttala att man fördömer det som Israel gör.

Israel är den ockuperande parten. Israel är den part som blockerar Gaza. Israel är den part som har förtryckt det palestinska folket på Västbanken och i Gaza under många år. Vi måste våga fördöma det agerande som Israel utsätter andra människor för. Det är emot den humanitära rätten. Det är emot all rätt som jag över huvud taget kan komma på. Men där måste den svenska regeringen våga säga någonting och inte hålla tyst, som vi gör i nuläget.

Det är inte jämbördiga parter det handlar om. Men vi behandlar dem på något sätt i omvänd ordning. Den svaga parten tar vi avstånd från, men den starka parten tar vi inte avstånd från. Jag förstår inte alls logiken i detta.

Urban var inne på bosättarprodukterna. Jag besökte nyligen Israel och Palestina, bland annat staden Hebron, som förvandlats till en spökstad. En liten grupp bosättare sätter skräck i en hel stad. 850 bosättare med skydd av 650 soldater förbjuder exempelvis palestinierna att gå på sina egna gator. Jag tycker inte att detta är acceptabelt. Jag tycker att utrikesministern ska uttala sig i denna fråga. Vi kan inte bara fortsätta att låta detta passera som om ingenting hänt och tro att vi ska komma fram till en förhandlad lösning. Det sker inte om man inte sätter press. Ett erkännande av Palestina är ett steg för att sätta den pressen på Israel. Utan press på Israel kommer ingenting att hända.

Anf. 4 PETER HULTQVIST (S):

Fru talman! Jag vill börja med att instämma i det som Urban Ahlin här redogjort för på ett utmärkt sätt.

Det viktigaste nu kortsiktigt är att Sverige röstar ja i FN. Jag har blivit informerad om att det är den 29 november det handlar om. Det pågår ett intensivt arbete för att skjuta upp omröstningen, lägga hinder i vägen och se till att det inte blir någonting av detta, så att vi återigen får uppleva en situation där lobbyism av negativt slag på något vis har fått slå sönder och slå omkull planerna på att uppgradera den palestinska staten eller att över huvud taget komma framåt i den här frågan.

Att ge ett stöd till Palestina och göra det till en stat med observatörsstatus i FN är ett viktigt steg och en viktig markering från omvärlden om att vi vill ha en lösning på den här konflikten. Vi accepterar inte ockupationspolitiken. Vi accepterar inte byggandet av bosättningar. Vi accepterar inte separationsbarriären – muren som nu byggs mellan Israel och Palestina.

Om FN inte fattar detta beslut utan den negativa lobbyismen får effekten att det skjuts upp är det klart att det på ett negativt sätt påverkar möjligheterna att hitta en lösning för framtiden. Det sätter i gång pessimismens spiraler, och i spåren av dem kommer handlingar som vi inte vill se och inte vill ska bli verklighet. Eländet fortsätter. Det är klart att vi för vår del måste göra allt vad vi kan för att bidra till en fredlig lösning på detta. Därför är det oerhört viktigt att ha grundinställningen att vi ska stödja resolutionen.

Jag tror att man inom regeringen inte är helt överens om hur man ska förhålla sig. Det kanske finns olika uppfattningar på den punkten. I konsekvens med Carl Bildts agerande i andra sammanhang borde detta sluta med ett ja. Men vi har sett hur omröstningen slutade när det gällde Unesco, och då var det inte ett ja utan motsatsen. Det är inte bra för Sverige. Vi får en helt felaktig image. Vi framstår som en nejsägare och en stoppkloss i den här processen. Vi måste i stället vara ett land som verkar för fred och försoning. Vill vi bana väg för en tvåstatslösning är det ett ja som måste gälla i slutändan om vi ställs inför den situationen i Förenta nationerna. Allt annat skulle leda till en oerhörd besvikelse på ett brett plan och också visa att Sverige inte står upp i den här typen av konflikter.

Att skjuta upp omröstningen är ingen lösning. Det finns en lång historia av uppskjutenhet när det gäller Mellanösternkonflikten och hanteringen av palestinierna. Det finns alltid något argument man kan anföra för varför man inte ska göra det ena eller det andra, varför man inte ska förhandla eller varför man ska säga nej. För en gångs skull borde det kunna bli så att man orkar säga ja till någonting, orkar stå upp och avvisa den här negativa lobbyismen.

Det finns inget slut på det här om man inte får till stånd en förhandling relativt snabbt. Nya bosättningar byggs hela tiden. Man expanderar territoriet på marken varje dag i olika typer av aktiviteter. Bodil redogjorde här för läget i Hebron, som är mycket negativt och ansträngt. Vi måste vara väldigt tydliga och klara i detta.

Nu blir det en prövning den 29 november, och då hoppas jag att Carl Bildt står för ett ja i det sammanhanget.

Anf. 5 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Jag tror dess värre att det finns en betydande risk för en mycket allvarlig negativ spiral när det gäller utvecklingen i området i dess helhet.

Jag har vid det här laget varit utrikesminister, tro det eller ej, i sex år eller något sådant och sysslat mycket intensivt med denna fråga, och jag har aldrig varit så bekymrad som jag är i dag. Och jag kan egentligen inte se någon enstaka händelse nu som skulle kunna vrida detta till det bättre.

Vore jag övertygad om att den votering som kanske kommer – vi är inte säkra och vet inte det exakta innehållet – skulle vrida detta till det bättre vore det mycket enkelt. Jag fruktar tyvärr att den kan komma att leda till att den nedåtgående spiralen intensifieras ytterligare. Därmed inte sagt hur vi ska ställa oss. Det vore amatörmässigt att låsa sig vid en mast nu när det fortgår ett mycket intensivt diplomatiskt spel om detta. Det dominerade överläggningarna med EU:s utrikesministrar under några timmar i går. Och jag kan säga att det var praktiskt taget ingen som läste

sig vid någon mast, för situationen är så pass allvarlig att vi behöver ett diplomatiskt manöverutrymme för att kunna påverka utvecklingen.

Urban Ahlin talar om huvudsaken erkännandefrågan. Men den här frågeställningen har dominerat i alla fall den senaste veckan. Vi hade överläggningar mellan EU:s och Arabförbundets utrikesministrar i Kairo i tisdags. Jag fortsatte ned i regionen och har haft överläggningar inte minst med den palestinske premiärministern Salam Fayyad. Om Bodil Ceballos tycker att man inte hör någonting av Sverige kan jag säga att han utnyttjar nästan varje tillfälle att hålla lovsång över den viktiga roll som Sverige spelar för EU:s uppfattning. Och EU:s uppfattning betyder faktiskt någonting i den här konflikten.

Jag redogjorde för de kriterier som svensk erkännandepolitik alltid har vilat på, alldeles oavsett partifärg på den regering som har råkat sitta. Sedan kan det tillkomma unika omständigheter i olika fall – det är ingen tvekan om den saken. Men det ska också sägas, mer som en personlig bedömning, att jag inte är övertygad om att ett erkännande i dag skulle spela rätt krafter i händerna. Det kan spela de krafter i händerna i Israel som säger att man inte behöver bry sig om att lätta på ockupationspolitiken, för det är ju redan, säger vissa, en palestinsk stat och Palestina har ju fått allt de vill ha, trots ockupationen där. Erkännandepolitiken är alltså i denna del ett något tveeggat svärd. Det tror jag att Urban Ahlin är medveten om. Jag driver utrikespolitik, inte bara inrikespolitik, som kanske dominerar i vissa andra fall.

Bodil talade om situationen i Gaza. Den bekymrar oss alla nu. Kraven från vår sida är två. Det ena är omedelbar vapenvila, slut på alla attacker från Gaza och slut på alla attacker mot Gaza. Men jag har också sagt mycket tydligt att det inte räcker. Det innebär bara att vi stoppar, räknar alla de döda kropparna och sedan väntar på nästa utbrott av krig igen. Vi måste ta itu med grundproblemet, Gazas situation. Vi måste häva blockeringen. Det står i slutsatserna från Europeiska unionen i år, och jag ska inte säga vem som drev fram att det står där. Vi måste också försöka skapa förutsättningar för en fredsprocess.

Jag ser tyvärr inte med någon större optimism på detta just nu, men vi måste driva det arbetet. Där har vi ett antal instrument. Ett är Förenta nationerna, som vi tyvärr har sett i Syrienkonflikten inte alltid är det effektiva instrument som vi skulle drömma om att det var. Europeiska unionen kanske inte alltid är så effektiv som vi skulle vilja men är ett av de bästa instrumenten, och frågar man palestinerna är det kanske det instrument som de sätter den största tilltron till.

Ett annat instrument är dialogen med andra. Jag har haft åtskilliga samtal med företrädare för icke minst Förenta staterna under de senaste veckorna. Utrikesminister Clinton är, as we speak, i ett flygplan på väg till området. Vi får se vad detta kan åstadkomma.

Det är en tragisk, allvarlig och bekymmersam situation. Det är viktigt att vi bedriver politiken med långsiktighet och i nära samverkan med dem som kanske kan ha ett inflytande över utvecklingen.

Anf. 6 URBAN AHLIN (S):

Fru talman! Sin vana trogen när utrikesministern känner sig pressad försöker han spegla en bild av att de andra politikerna i salen inte är lika smarta, att de ägnar sig åt inrikespolitik och inte har det långsiktiga per-

spektivet som är viktigt. Herr utrikesminister, du bedriver inte utrikespolitik. Du har tagit anställning som kommentator.

I svaret till mig redovisar du skeenden och tankar om vad som pågår, men du redovisar inte vad svensk utrikespolitik har för avsikt att åstadkomma för förändring på marken. Där presenterade jag och vi socialdemokrater tre förslag: Märk bosättarnas produkter, så att vi markerar tydligt mot det som vi ogillar i Israels politik, det vill säga den fortsatta bosättningspolitiken. Erkänn staten Palestina för att den vägen markera för israelerna att ockupationen inte är långsiktigt hållbar. Det går inte att fortsätta politiken för att omöjliggöra en palestinsk statsbildning. Rösta ja till en kommande resolution i FN:s generalförsamling som uppgraderar Palestinas status.

Detta är vad vi föreslår, och utrikesministern säger här att det är av inrikespolitiska skäl som vi gör det. Det är det inte alls. Vi har sett under 40 år att den politik som vi har bedrivit i Mellanöstern inte har nått fram, och det ser ju också utrikesministern.

Jag har några korta frågor som jag tror att de som lyssnar på den här debatten faktiskt vill ha svar på från utrikesministern.

Resolutionsförslaget i FN:s generalförsamling har Peter Hultqvist här mycket föredömligt redogjort för och förklarat att vi socialdemokrater avser att stödja, och vi har redan tidigt sagt att vi behöver göra det. Det finns ett utkast ute. Alla tittare och lyssnare kan hämta hem det på internet. Palestinierna har presenterat ett förslag till en resolution. Det är inte säkert att det är detta som blir det slutliga förslaget. Det är möjligt att det kommer att ändras under tidens gång. Men kan vi få ett svar från utrikesministern när det gäller det som nu ligger ute på frågan: Om palestinierna lägger fram detta förslag i FN:s generalförsamling, tycker då utrikesministern att Sverige kan rösta ja till den resolutionen? Utrikesministern har läst materialet, och jag utgår från att UD har analyserat det, så är svaret på frågan ja eller nej till det förslag som finns nu? Kan vi åtminstone komma bort från kommentatorsdelen och få en utrikesminister som berättar vad han vill göra i utrikespolitiken?

När det sedan gäller erkännandefrågan säger han att det kan leda till något slags kontraproduktivt, att då kanske israelerna säger att de fortsätter med ockupationen. Ursäkta mig, de har gjort det i över 40 år, herr utrikesminister. Det är liksom ingen direkt ny sak om israelerna säger att de då fortsätter med ockupationen.

Vad är poängen med erkännandet, och vad är poängen med att bli anedd som en stat i FN-systemet? FN-stadgan skriver tydligt och klart att en stat inte får attackera, ockupera eller kriga med en annan stat. Då måste FN-systemet in. Säkerhetsrådet har ett ansvar att få stopp på detta.

Det är klart att det ökar pressen på Israel om omvärlden står upp för en palestinsk stat. Allt annat tycker jag är fria fantasier och ett försök av utrikesministern att smita undan sin roll som utrikesminister och i stället bli kommentator och måla upp skräckbilder. Jag har varit med om det förr. Jag var inne före utrikesministern och talade om att vi skulle erkänna staten Kosovo. Då gick utrikesministern ut och talade om att det skulle leda till blodsspillan och att jag hade lyssnat på amerikanska hökar i Pentagon. Till slut kom utrikesministern med på vagnen och vi erkände staten Kosovo, och jag kan inte direkt se att det har varit någon katastrof jämfört med hur det var tidigare.

Du bedriver inte utrikespolitik, du kommenterar. Nu vill jag ha ett svar: Ja eller nej till det förslag som palestinierna har lagt ut som en FN-resolution? Kan vi åtminstone få det svaret från utrikesministern?

Anf. 7 BODIL CEBALLOS (MP):

Fru talman! Carl Bildt ger ett svar här vad gäller övrigas syn på Sverige, eftersom jag kritiserade att vi håller på att förlora vårt anseende. Precis som ministern säger lovordar Palestinas premiärminister den resolution som antogs i EU år 2009 under det svenska ordförandeskapet. Vi talade också med honom. Men sedan kom frågan om Unesco: Vad var det som hände? Och det är den frågan vi får hela tiden, för även om Sverige var drivande under ordförandeskapet och gjorde en bra insats gjorde vi bort oss totalt efteråt. Det här är bara ett av de områdena när det gäller just Palestina. Det finns också andra områden.

Ministern säger att vi behöver ett diplomatiskt manöverutrymme. Men frågan är: Vad tycker Sverige? Vad tycker vår regering? Vad driver vår regering tillsammans med de andra EU-länderna?

Jag kommer att bli oerhört besviken om det blir ett nej till den uppgraderade statusen i FN – och inte bara jag utan många andra här i kammaren. Ministern bör ju driva den svenska riksdagens linje, och egentligen har vi en majoritet för den här frågan i riksdagen, även om ni inte kommer överens helt och hållet i regeringen. I riksdagen har vi en majoritet för att uppgradera statusen. Jag är till hundra procent övertygad om det. Jag och många andra kommer att bli oerhört besvikna, och vi kommer att vara efter ministern som iglar framöver om det blir ett nej.

Ministern säger också att vissa säger att de har fått allt de vill ha. Men vad är det palestinierna har fått egentligen? De som bor på Västbanken lever under militärlagar medan bosättarna lever under israeliska civila lagar trots att de befinner sig på palestinskt territorium. Det är inte så att människorna på Västbanken och i Palestina har fått allt de vill ha – det är precis tvärtom.

Anf. 8 PETER HULTQVIST (S):

Fru talman! Carl Bildt beskriver det diplomatiska spel som sker inom EU. Det jag känner när jag lyssnar på den beskrivningen, med alla invändningar mot att man ska göra någonting, är att risken är stor för att det slutar i den obotfärdiges förhinder, att det inte blir någonting i FN nu heller, att man ska avstå eller skjuta upp omröstningen, att det bara blir en massa diskussioner där den ena schackar den andra och det slutar med noll och intet.

Vad jag har förstått ska detta ske den 29. Om vi jobbar med den inriktningen är det ändå intressant vad Sverige gör, oavsett vilka diplomatiska diskussioner som sker inom ramen för EU. Då är det alltså ja, nej eller avstår som gäller. Urban har redogjort för att man till och med kan läsa på nätet hur förslaget är utformat. Då måste Sverige ta ställning.

Jag kan inskränka mig till frågan om Carl Bildt har en positiv ambition att försöka driva fram ett ja, om han har den grundinställningen. Kan du nå så långt i någon form av besked?

Inom EU, har du sagt att Sverige är berett att gå på en ja-linje? Har du drivit det inom EU? Vad har du sagt i förhållande till de krafter som vill skjuta upp det eller vill säga nej? Vad har du för hållning i de sammanhangen? Det är självklart att det är intressant för oss som sitter i riksdagen att veta vad som pågår inom ramen för de lyckta dörrarna. Du är ju den som representerar Sverige och den som möjligen kan informera oss i sammanhanget.

Sedan var det detta med ”allvarligt”. Det har varit allvarligt, allvarligt, allvarligt där nere hur länge som helst varenda dag. Det som sker är allvarligt, allvarligt varenda dag. Det blir inte bättre för att man väntar, utan det blir bara än en gång ett uttryck för den obotfärdiges förhinder. Sedan byggs det tio nya bosättningar veckorna och månaderna därpå, och så kvarstår problemet.

Anf. 9 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! På Peter Hultqvists fråga vill jag gärna säga att jag inte är övertygad om att den här voteringen är det bästa som kan inträffa nu. Jag är rätt bekymrad för en del av de konsekvenser som kan uppkomma. Det har att göra med de andra faktorerna, på grund av en situation i regionen som är explosiv. Det är inledningsskedet av en israelisk valrörelse, med alla de effekter som valrörelser har på politiker – jag behöver inte vara mer explicit på den punkten i denna kammare. Det är en amerikansk administration som befinner sig i ett skifte från en utrikesledning, bortsett från presidenten, till en annan.

Jag kan säga att jag har träffat ledande palestinska företrädare som tycker exakt samma sak.

Men vi vet att saker och ting kan ha sin egen logik. Var detta slutar vet inte jag i dag. Jag vet icke texten. Jag vet icke tidpunkten. Jag vet inte omständigheterna.

Jag vet att vi i EU, som är den kanske starkaste enstaka sammanhängande kraften för en fredlig tvåstatslösning, är fast beslutna att göra allt vi kan för att agera på ett sådant sätt att vi får minst dåliga och bästa möjliga utgång. Det hänger mycket ihop. Vi har en volatil situation i Jordanien i dessa dagar. Vi har en förfärlig situation i Syrien. Mellanöstern är ett ställe med många dimensioner och med mycket som hänger ihop. Därför: Ja, det är rätt att titta på omständigheterna.

I Unescoomröstningen röstade vi nej, och jag tycker att det var rätt. Det ledde till mycket problem. Förra året stod vi i denna kammare, och många sade att det var rätt av palestinierna att gå till säkerhetsrådet. Vi avrådde från det. Det har kört fast totalt och har inte lett till någonting över huvud taget. Bara för att vissa säger det innebär det inte nödvändigtvis att det är rätt.

Vi måste vara medvetna om att vi när vi ska försöka åstadkomma en fredlig tvåstatslösning också måste ha ett diplomatiskt manöverutrymme tillsammans med andra ledande aktörer. Det är framför allt EU, våra kolleger i Europa, som det handlar om. Men det är också dialogen med arabstaterna, som vi nu har tillbringat en vecka med tillsammans med palestinierna, och det är Förenta staterna, som befinner sig på väg in i regionen när vi talar om detta just nu.

I Sveriges riksdag kan vi göra det lite enklare för oss – jag är medveten om detta. Men verkligheten i Mellanöstern är tyvärr något mer komplicerad än så.

Vi har en erkännandepolitik i Sverige som vi har tillämpat under ett antal olika regeringar. Det kan finnas unika omständigheter i vissa fall. Det behöver ibland övervägas relativt noga. Men de kriterier som jag redogjorde för i interpellationssvaret är ordagrant de kriterier som tillämpades av regeringar av en annan partifärg än den som jag råkar företräda. Och det var inte fel. Jag har själv i oppositionsrollen haft anledning att instämma i den beskrivningen av svensk erkännandepolitik.

Sedan tror jag, om jag ska vara alldeles ärlig, att det inte är denna fråga det handlar om nu. Just nu handlar det om att få slut på våldet kring Gaza innan det detonerar i övriga delar av regionen. Att förhindra att det detonerar på Västbanken på ett eller annat sätt, förhindra att det som sker i Syrien med inblandning av andra aktörer, läs Iran, sprider sig till denna region, kräver ett rätt intensivt diplomatiskt manövrerande.

Jag tillbringade några timmar med mina kolleger i går, och jag kan säga att det inte var någon som hade så självklara svar på de här frågorna hur vi ska agera som ni har. Vi är alla aktörer som försöker påverka i en akut situation. Det gör det lite annorlunda, måhända lite svårare men i slutändan kanske förhoppningsvis också lite effektivare.

Anf. 10 URBAN AHLIN (S):

Fru talman! Vi fick inget svar på frågan om man kommer att rösta ja eller nej till ett sådant förslag som i dag finns ute på nätet. Alla kan läsa det. Utrikesministern förvånar faktiskt när han säger att han inte har läst palestiniernas förslag till resolution i generalförsamlingen. Jag tror att utrikesministern bluffar när han säger det, för i princip alla som är intresserade av Mellanöstern har läst resolutionsutkastet, granskat det och sett om det är rimligt eller inte.

Det är därför jag ställer frågan. Som det ser ut i dag, avser utrikesministern att rösta ja om det förslaget kommer, eller är det ett nej?

Varför ställer vi frågan? Jo, vi hade en omröstning i Unesco. Elva EU-länder röstade ja, elva EU-länder avstod och fem länder röstade nej till att ge palestinierna medlemskap i Unesco. Sverige var ett av de fem länderna. Det var inte direkt så att vi lyftes upp som en förebild i Mellanöstern efter den omröstningen, även om Fayyad säger det på något möte du är på. Det var inte precis det andra palestinierna vid den tidpunkten tyckte om Unescoomröstningen.

Jag är nyfiken. Jag vägrar att acceptera att utrikesministern inte skulle ha läst det förslag som finns ute på nätet. Därför ställer jag frågan igen: Om det är det som blir förslaget, kan då Sveriges regering rösta ja i FN:s generalförsamling, eller blir det ett nej?

Likadant är det när det gäller ursprungsmärkningen. Jag skrev en artikel häromdagen där jag sade att jag ville att vi skulle ha en ursprungsmärkning för att kunna se vilka produkter som kommer från bosättningarna så att konsumenterna kan strunta i att köpa dem. Då ville Studio Ett anordna en debatt, men de lyckades inte hitta någon borgerlig politiker som var beredd att ställa upp i en debatt mot mig. Alla hävdade att det redan fanns inom UD:s skrank att man skulle komma fram med ett så-

dant förslag. Därför blev det ingen debatt. Jag sade att jag inte har hört någonting om att regeringen förbereder lagar om ursprungsmärkning.

Jag är nyfiken på att få reda på svaret: Ljög de borgerliga ledamöterna för Studio Ett om att det redan finns ett sådant förslag på gång från regeringen och att man inte ville debattera med mig? Eller finns det inte ett sådant förslag från regeringen?

Anf. 11 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Svaret på den senare frågan är: Nej, det finns inte. Handelspolitiken är någonting som ligger inom EU, som bekant. Jag har redogjort med stor tydlighet för de bestämmelser som finns. Produkter som det står Israel på måste komma från Israel. Det får inte stå Israel på produkter som kommer från annat område. Däremot finns det ännu inte några bestämmelser om hur man ska märka dem. Därför är det frivilligt för handeln att märka. Jag tycker att det är viktigt att man gör så. I Storbritannien finns av handeln utarbetade frivilliga rekommendationer. Samma sak är det i Danmark. Det pågår en diskussion om detta i EU, men beskedet är mycket tydligt från vår sida: Bestämmelser ska efterlevas. Det får inte stå Israel på sådant som kommer från bosättningarna.

Jag tror att detta är ett viktigt besked och i alla fall i denna del tillfredsställande och nog för de konsumenter som vill undvika produkter från bosättningar.

Sedan vill Urban Ahlin att jag ska recensera olika utkast. Det kan man ägna sig åt rätt mycket om man så vill. Det cirkulerar förbi många. Är jag säker på att det utkast som nu finns kommer att vara det slutgiltiga dokumentet? Nej, det är jag inte. Bedömer jag det som sannolikt att det blir förändringar? Ja, det gör jag. Skulle jag minska sannolikheten för att vi ska få vissa förändringar i det om jag nu låste mig vid detta dokument? Ja, det skulle jag. Så är det självfallet. Det finns punkter som vi i EU kanske skulle vilja att man formulerade lite annorlunda. Då vore det synnerligen oklokt av mig – då skulle jag undergräva vår förhandlingsposition – att säga att vi inte bryr oss om det och att vi ska rösta för det här dokumentet. Så går inte diplomatiskt arbete och inte ens arbete i Sveriges riksdag till.

Vi befinner oss i en allvarlig situation, och då måste vi bedriva politiken med visst allvar. Detta inte sagt med spets mot oppositionen, för jag vet att ni också tar det på allvar, men för att ni ska veta att det vägleder vårt agerande.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på interpellation 2012/13:68 om Dawit Isaak

Anf. 12 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Sven Britton har frågat mig om jag har några färska, trovärdiga uppgifter om att Dawit Isaak är i livet, om jag är beredd att verka för att också Sverige och helst även övriga medlemsstater i EU i likhet med England förbjuder dubbelbeskattningen av exileritreatner på inkomms-

ter de förvärvat och redan beskattats för i ett EU-land och om jag är beredd att verka för att Dawit Isaaks fall tas upp i FN:s generalförsamling.

Dawit Isaaks långvariga fångenskap är allvarlig och en fråga med hög prioritet för regeringen. Det är förståeligt och välkommet att Sven Britton och andra riksdagsledamöter engagerar sig för Dawit Isaaks sak. Regeringen delar den djupa frustrationen och oron över att han efter så många år fortfarande hålls fängslad. Vår absoluta målsättning är att få Dawit Isaak frisläppt, inte minst på humanitär grund, och i vårt arbete utgår vi från att han är vid liv. Sverige utsåg i juni i år en ny ambassadör till Eritrea som nu regelbundet besöker landet. I hennes uppdrag ligger naturligtvis även fortsättningsvis att föra en dialog med de eritreanska myndigheterna. Eftersom vi aldrig har kunnat besöka Dawit Isaak vet vi dock inte exakt hur han mår. Alla uppgifter vi får om hans hälsoläge tas på stort allvar.

FN:s säkerhetsråd antog den 5 december 2011 resolution 2023 i vilken man beslutade att Eritrea ska upphöra med användande av utpressning, hot om våld, bedrägeri och andra olagliga åtgärder för att driva in skatt från den eritreanska diasporan. Säkerhetsrådet beslutade även att stater ska vidta lämpliga åtgärder i enlighet med internationell rätt för att hålla individer som agerar i strid med resolutionen och nationell lagstiftning ansvariga. Stater uppmanades också att vidta lämpliga åtgärder i enlighet med nationell lagstiftning och internationella instrument, inklusive Wienkonventionerna, för att förhindra att sådana individer kan underlätta ytterligare överträdelser.

Som medlemsstat i FN är Sverige under FN-stadgans kapitel VII skyldigt att efterfölja säkerhetsrådets resolutioner. Om skatt drivs in från den eritreanska diasporan i Sverige genom brottsliga åtgärder är detta en fråga för polisen och andra rättsvårdande myndigheter att hantera, främst efter eventuella anmälningar från drabbade personer. Eritrea diskuteras regelbundet i EU, inklusive genomförande av säkerhetsrådets resolutioner. Fallet Dawit Isaak har även tagits upp av EU i olika sammanhang.

Enligt folkrätten har en stat rätt att lagstifta om beskattning av medborgare utanför dess gränser. Det är dock inte tillåtet för en stat att vidta exekutiva åtgärder på en annan stats territorium utan dess samtycke. Regeringen har inte gett den eritreanska staten tillstånd att vidta sådana exekutiva åtgärder för indrivning av denna skatt i Sverige.

Med anledning av Sven Brittons tredje fråga vill jag säga att Sverige ställde sig tillsammans med övriga medlemsländer i EU bakom den resolution som lades fram inför och antogs av FN:s råd för mänskliga rättigheter i juli i år. Resolutionen uttrycker djup oro för situationen avseende de mänskliga rättigheterna och fördömer de eritreanska myndigheternas utbredda kränkningar av dessa. Resolutionen uppmanar också den eritreanska regeringen att frige alla politiska fångar. Med resolutionen inrättades även en särskild rapportör för mänskliga rättigheter i Eritrea. Jag vill understryka att regeringen fortsatt arbetar via alla kanaler som vi tror kan ge resultat. Vi bedömer inte att vi hjälper Dawit Isaak genom att öppet redovisa alla de steg vi tar.

Anf. 13 SVEN BRITTON (S):

Fru talman! Tack för ett utförligt och välformulerat svar, utrikesministern! Det är ingen tvekan om att UD tar saken på allvar när det gäller

Dawit Isaak och gör vad som är möjligt inom det som ryms inom tyst diplomati. Men vi får inte i detalj veta vad som görs eftersom det, enligt utrikesministern, ligger i sakens natur att vi inte får veta det.

Men eftersom Eritreas ledare har sagt att han inte har någon som helst kontakt med den svenska regeringen och inte heller med dess representanter undrar jag vilka den tysta diplomatin kommunicerar med i Eritrea. Det är nu tre och ett halvt år sedan vi fick någon uppgift om att Dawit Isaak är i livet. Vet vi verkligen inte om han lever eller inte? Jag tycker att det är något slags grundförutsättning.

Inget i utrikesministerns svar förklarar varför inte vi, i likhet med England, Nederländerna och nu senast Kanada i september, kan dra in den här statliga extraskatten som Eritrea kräver in av sina medborgare i diasporan. Det rör sig om 25 000 människor i Sverige. Utrikesministern säger själv att det inte har ansökts om något tillstånd för att utverka den här skatten, alltså borde det vara olagligt i Sverige och borde kunna förbjudas. Varför gör vi inte det? Det är ett viktigt påtryckningsmedel.

För mig har Dawit Isaaks situation kommit i en förnyad dager, eller man kanske ska säga mörker, i och med att jag själv satt fängslad tre dygn i Israel i samband med kapningen av Ship to Gaza. Tre dygn är en västanfläkt och inte ens det när man jämför med Dawit Isaak, men det räckte för mig. Jag var mycket nära att bryta ihop. Jag förstår först nu vad förlorad frihet innebär. När jag tänker på Dawit Isaak som har suttit i tolv år utan rannsakan, utan att veta hur länge han ska sitta i fängelse och utan kontakt med en advokat eller sina anhöriga blir jag förtvivlad och rasande.

Martin och Johan visste i alla fall vilka fel de hade begått mot etiopisk lag. De fick en rättegång, de fick en advokat och de fick en enorm uppmärksamhet i svensk press i samband med detta. Det är en otäck känsla som smyger sig på mig. Är det bara tiden som gör att uppmärksamheten kring Dawit är så mycket mindre än den var kring Martin och Johan? Finns det verkligen ingenting ytterligare som den svenska regeringen kan göra för att påverka situationen för Dawit?

Jag har förstått att Aung San Suu Kyi tog upp fallet Dawit med Fredrik Reinfeldt när han var på besök i Burma nyligen. Kan vi utnyttja henne i det här fallet? Eller kan vi till och med fråga den åldrade Nelson Mandela, som också har erfarenhet av att sitta fängslad länge, om han kan hjälpa till i frågan? Kan inte Jan Eliasson, som nu har fått en ny och viktig position i FN, göra något mer? Kan vi inte vända oss till Afrikanska unionen som borde ha möjligheter att trycka på Isaias Afewerki? Finns det inte några sådana möjligheter?

Anf. 14 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Fru talman! Mot bakgrund av den debatt som fördes tidigare om Israel och Palestina vill jag säga att en enskild människas liv är för denna större än allting annat. Den personliga friheten må ha sina begränsningar, men den är oskattbar. Att få leva i en rättsstat, i ett land med trygghet till liv och lem, kan nog bara rätt uppskattas av den som upplevt motsatsen, att tvingas leva i skräck, ofrihet och fruktan.

Den 23 september 2012 var en sorgens dag. Den dagen hade den svenske journalisten och medborgaren Dawit Isaak, bosatt i Göteborg,

suttit fångslad i elva år. Han greps i Eritreas huvudstad Asmara och är icke anklagad och icke dömd.

Dawit Isaaks öde är framför allt en personlig katastrof, men det är också en tragedi för Eritrea. En familjefar har skilts från sin familj, från sina barn, under mer än elva år. Detta brott mot mänskliga rättigheter, mot anständighet och mot känsla för livets värde kommer för alltid att prägla bilden av den eller dem som grep honom. För Eritrea och Eritreas folk, som är värt ett mycket bättre öde än detta, är situationen för de mänskliga rättigheterna en tragedi utan synligt slut.

Makthavarna i Asmara må ha sina personliga skäl och sin egen advokatyr. De försöker gömma sig bakom sin egen historia och göra sina egna medborgare till inbillade fiender, men rent mänskligt visar det hur svag denna regim är. Man förnekar sina medborgare att tänka själva och uttrycka sina åsikter. Man vågar inte bemöta den som tycker annorlunda med andra argument utan bara med våldets trubbiga vapen. Den som gör så har ett hjärta av sten och kommer att dömas av historien. Det vet vi.

Fru talman! Vad ska man göra i denna situation? Snart är det dags för nya överläggningar mellan Europeiska unionen och Eritrea. Det nuvarande avtalet för bistånd till Eritrea löper mellan 2008 och 2013. Förra gången höjdes biståndet från 97 till 122 miljoner euro. Vi har säkert gjort vad som är möjligt i vår makt med diplomatiska åtgärder. Vi måste använda andra forum också, och min första fråga till utrikesministern är: Vad kan vi vidare göra genom Europeiska unionen?

Ett land som inte tillhör Europeiska unionen är Norge, och Norge har en fast ambassad med ambassadören Bård Hopland i Asmara. Min andra fråga är: Hur kan vi använda Norge i våra försök att få de mänskliga rättigheterna bättre tillgodosedda i Eritrea? Det gäller inte bara Dawit Isaak, utan det gäller många andra också.

Den tredje frågan gäller något som Sven Britton var inne på, och det är viktigt att detta diskuteras. Det har visat sig att Eritreas regering inte är helt okänslig för påtryckningar. När två briter blev fångslade lyckades man genom hot om att inskränka de eritreanska diplomaternas rörelsefrihet i Storbritannien få briterna fria. Så sent som den 20 september hade Eritreas regering accepterat att stoppa tvåprocentsbeskattningen av eritreaner i Kanada. Allt detta, fru talman, föranleder frågan till utrikesministern: Vad kan Sverige göra ytterligare på de olika vägar som finns?

Anf. 15 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Jag har inte svårt att hålla med i mycket av det som både Gunnar Andrén synnerligen värtaligt och Sven Britton har att anföra vad gäller de grundläggande förhållandena i ärendet. Det är inte dem som vi egentligen diskuterar, utan det handlar snarare om vad vi kan göra och hur de olika aspekterna på detta ser ut.

Om vi först tar det som både Gunnar Andrén och Sven Britton var inne på om taxering och indrivning är det icke illegalt att begära att medborgare utomlands ska betala skatt. Men det är icke acceptabelt att vidta exekutiva åtgärder. Sker så kommer man i konflikt med de svenska rättsvårdande myndigheterna, men då är det för de svenska rättsvårdande myndigheterna efter en anmälan att ta ställning till detta. Det är som bekant inte möjligt för ett statsråd att instruera de rättsvårdande myndigheterna om vad de ska göra vare sig i detta fall eller i något annat fall.

Sådant är rättsläget, och jag tycker att det är bra att detta rättsläge klarläggs från riksdagens talarstol. Mycket mer kan jag alltså inte göra i den delen.

När det gäller de olika åtgärder som kan vidtas brukar jag säga som så – det är lite av en standardformulering, men den är fortfarande sann – att vi vänder på alla stenar som vi ser. Jag har i den allmänna debatten eller i olika samtal knappt hört något förslag på någonting som skulle kunna göras som vi inte på ett eller annat sätt redan har provat. Det finns väldigt mycket som vi har gjort som vi inte har redovisat och som vi inte avser att redovisa. Resultaten är viktigare än rubrikerna, trots att vi inte har något resultat i den här frågan.

Ett exempel som har kommit fram av andra skäl i samband med Gaddafiregeringens fall – en regim som vi inte hade så mycket med att göra – och som visar vidden av det hela är att vi hade ett samarbete med Gaddafis underrättelsechef. Vi ville se om han kunde utnyttja de kanaler som han hade in i den eritreanska underrättelsetjänsten för att ta reda på om vi kunde nå fram den vägen. Man får vara mer okonventionell för att försöka åstadkomma resultat än vad jag tror att riksdagens ledamöter i normalfallet skulle vilja acceptera. Vi uppnådde inget resultat i det fallet, kan jag säga.

Det ligger dess värre lite i sakens natur och säger sig självt att hade jag sagt någonting om detta medan det pågick hade det ställt till betydande skada för möjligheten att nå resultat. Vi såg hur fallet med Johan och Martin berördes. Det fick ju en lycklig upplösning efter en relativt kort tid, men även där var det så att jag medan det pågick utåt redovisade väldigt lite av det som vi gjorde. Det tror jag att jag fick betydande förståelse för när vi så småningom kunde redovisa en del av det vi hade gjort. Det är lättare när man har uppnått resultat än när man inte har ett resultat att redovisa.

I det här ärendet har regeringar under mer än ett decennium försökt och försökt, och det har inte berott på bristande vilja eller bristande initiativkraft att det inte har lyckats. Det enda jag kan säga med absolut säkerhet är att vi inte kommer att ge upp och att vi kommer att fortsätta att göra vårt bästa.

Anf. 16 SVEN BRITTON (S):

Fru talman! Jag förstår att det är svårt och att utrikesministern inte kan avslöja alla insatser som är på gång, men vilka indikationer har utrikesministern, när 12 års tyst diplomati inte har gett resultat, på att 14 års tyst diplomati kommer att ge resultat?

Jag förstår om fritagning inte är något realistiskt alternativ för en svensk regering, även om frustrationen och det mänskliga lidandet mycket väl skulle motivera det. Det är väl insatser som är reserverade för israeler och amerikaner. Men jag undrar ändå, och jag gör det på djupaste allvar, om vi inte skulle kunna involvera statschefen i det här ärendet.

Kungen har uttryckt omtanke om fångslade svenskar förut. Han har besökt andra diktaturer, då för att befrämja försäljningen av svenska varor. Skulle inte regeringen kunna verka för att han besöker en annan diktatur och försöker befrämja frigivandet av en svensk medborgare?

Anf. 17 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Fru talman! Även jag har all förståelse för att vi inte ska redovisa allting som denna regering och tidigare regeringar har gjort, och jag tror att det är klokt när det gäller kontakten med Eritreas regering. Jag tycker dock att det var glädjande att statsministern och utrikesministern försökte tala med Eritreas president Isaias Afewerki vid Förenta nationernas generalförsamling 2011. Då blev man dock avvisad. Det var väldigt tydligt vilken svaghet som Eritrea vid det tillfället uppvisade.

Jag vill återkomma till detta med Europeiska unionen. Om vi inte själva klarar detta, vilket nog är sannolikt, måste vi använda Europeiska unionen och inte minst den höga representanten Catherine Ashton.

Jag har i EU-nämnden tidigare frågat utrikesministern om man kan använda Catherine Ashton och hennes organisation för den här typen av personären. Det verkar vara lite oklart. Däremot är det uppenbart att biståndet till Eritrea från Europeiska unionen, som uppgår till ungefär 1 000 miljoner kronor om året, är en betydande faktor i sammanhanget. Det kan inte heller Eritrea bortse från.

Jag vill fråga, för detta kan inte vara någon riktig hemlighet, hur Sverige förhåller sig till ett nytt avtal när det gäller Eritrea och om man möjligt skulle kunna ställa ultimativa krav i den delen. Jag inser att det är svårt, men detta är ändå tillfället att markera att frivgningskravet och bättre frihet åt Isaak och hans fränder där nere är ett krav som ställs av hela Europeiska unionen.

Anf. 18 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Jag ber Gunnar André om ursäkt för att jag glömde att svara på hans frågor. Det var helt oavsiktligt. Låt mig gärna svara på en fråga som han inte återkom till, nämligen den om Norge.

Norge har än så länge en ambassad, och det har varit till stor hjälp för oss. När vi är där är Norge mycket hjälpsamt. Jag inskränker mig till att säga det.

Vad gäller Europeiska unionen tror jag att det är en kanal som har sitt värde. Jag sade i samband med Johan och Martin i Etiopien – det var inte alla som tyckte att det var så klokt, men jag tror i alla fall att det var klokt – att för att få ett gott resultat måste man ha en god relation. Det finns de som tror att ju mer man försämrar relationen med ett land, desto bättre kan man lösa sådana här problem. Dess värre tror jag inte att det är så. Det måste vara någon form av engagemangspolitik som leder till att man så småningom kan åstadkomma ett resultat.

Vad gäller EU och biståndet är det så att det för närvarande inte förekommer något bistånd. Eritrea har sagt nej till det. Det finns inga utbetalningar. Det finns inga program. Men det finns en ram som diskuteras för framtiden som framför allt gäller humanitärt och annat bistånd som är bra för det eritreanska folket. Jag tror att det också kan ge möjligheter till samtal som kan vara av värde i det här sammanhanget. Utan att säga mycket mer än så menar jag att det skulle vara förvånande om detta är första gången som denna tanke har passerat oss.

Till slut, utan att gå in på det heller, tog Sven Britton upp frågan om statschefen, det vill säga kungen, kan spela en roll. Jag vill inte säga något om det, bara att man kan vara medveten om att kungen i ett antal konsulära fall har ställt sin person och sin auktoritet till regeringens för-

fogande för att hjälpa till. Kungen är mycket angelägen om att detta inte ska bli känt i de enskilda fallen. Det tror jag också har varit en förutsättning för att det åtminstone i vissa fall har varit aktivt. Men det kan vara bra att i största allmänhet veta att kungen ställer upp. Kungen är hjälpsam. Kungen har stundtals också kunnat bidra till att vi har haft framgång som vi kanske inte annars skulle ha haft.

Anf. 19 SVEN BRITTON (S):

Fru talman! Tack, utrikesministern! Utrikesministern bad ju om okonventionella förslag och jag levererade några stycken. Jag förstår att även de förslagen på något sätt kanske har varit aktuella i det här fallet.

Jag känner mig ändå tillräckligt övertygad om att utrikesministern och den svenska regeringen gör vad de kan i det här ärendet, men jag hoppas också att utrikesministern är medveten om den förtvivlan som många medborgare, inklusive jag själv, känner för det här och den frustration man känner för denna enskilda stackars medborgare som sitter ensam i ett land där han inte har kontakt med några andra. Jag kan inte tänka mig en värre situation. Därför är det min innerliga önskan att regeringen tömmer alla sina resurser för att hjälpa denne man.

Det är visserligen bara en enda medborgare. Om vi jämför med till exempel Gazas befolkning, en och en halv miljon människor som är instängda sedan sex år, är det naturligtvis en mycket större sak. Men det här är ett enskilt människoöde, och det griper tag i oss alla. Jag vill, jag hoppas, jag tror och jag känner mig faktiskt tillräckligt övertygad om att regeringen verkligen sätter till alla resurser den kan för att hjälpa Dawit Isaak. Jag tackar utrikesministern för hans inlägg.

Anf. 20 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Jag kan bara säga till Sven Britton att vi försöker göra allt vi kan. Vi är tacksamma för det stöd vi får, och vi lyssnar självfallet på de förslag som kan komma in.

Jag vill också säga att det är en mycket besvärlig situation, framför allt för honom själv men självfallet också för hans familj. Jag träffar relativt regelbundet hans hustru och hans barn, som ju finns i Göteborg, och det kan väl sägas att den synpunkt som de har är att vi snarare talar för mycket och att vi kanske skulle vara ännu tystare.

Det kan illustrera den balansgång som vi har att gå. Å ena sidan ställs det här i denna kammare krav på att jag ska säga mer. Jag kritiserar inte det, för det är det riksdagen är till för. Den ska ställa den typen av krav. Det vore konstigt om den typen av krav inte ställdes. Å andra sidan finns det andra som har rätt att ställa krav, kanske också lite närmare frågeställningen, som har en helt annan synpunkt. Vi försöker då att åstadkomma det bästa från dessa utgångspunkter.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2012/13:88 om Syrien

Anf. 21 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Carina Hägg har frågat mig vilka initiativ jag är beredd att ta mot bakgrund av det hon anförut rörande konflikten i Syrien och dess regionala konsekvenser.

Situationen i Syrien förvärras för var dag. Detta är mycket allvarligt, inte bara för de individer som drabbas utan även för Syrien som stat och för den regionala stabiliteten. Konflikten har nu pågått i över 20 månader, och den visar i dagsläget inga tecken på att avta, snarare tvärtom. De regionala följderna blir också allt allvarligare, och risken är uppenbar att konflikten utvecklas till ett sekteristiskt krig som kan få stor påverkan på regionen i stort. Förutom trycket som flyktingströmmen medför på grannländerna har antalet incidenter av gränsöverskridande natur ökat.

Sverige var tidigt engagerat i Syrienfrågan. Vårt stöd för en fredlig utveckling av Mellanöstern är av tradition starkt. EU engagerade sig också tidigt. Förutom starka fördömanden och tydliga krav på att Assad måste stiga åt sidan och bana väg för en politisk övergång har EU successivt antagit allt bredare sanktioner riktade mot regimen. Sverige och EU ger sitt fulla stöd till Arabförbundet och FN:s speciella sändebud Lakhdar Brahimi i hans svåra uppgift att, med Genève-dokumentet som bas, utarbeta en väg framåt för en fredlig lösning. Men förhandlingsläget i FN är som bekant låst. Flera initiativ har tagits, men säkerhetsrådet har brustit i sitt ansvar då man inte har kommit överens. Ryssland och Kina har vid tre separata tillfällen lagt in veto mot resolutioner.

Sverige var ett av de första länderna att utse en särskild representant för att utveckla kontakter med den demokratiska oppositionen. Sverige har i sin dialog med den syriska oppositionen betonat vikten av att verka för ett inkluderande och demokratiskt Syrien. Beslutet att etablera en bred sammanslutning av oppositionsgrupper, i form av the Syrian National Coalition for Opposition and Revolutionary Force, är mycket välkommet. Sverige kommer noggrant att följa koalitionen utveckling och är berett att ge den vårt politiska stöd.

Tillsammans med Tyskland har Sverige tagit emot en majoritet av de asylsökande från Syrien som kommit till Europa. Det ska dock inte förglömmas att majoriteten av de syrier som drivits på flykt utanför Syriens gränser har mottagits av grannländerna. För att stötta regionen har vi tidigt engagerat oss i de humanitära frågorna och är världens femte största humanitära givare i Syrienkonflikten. Vi, tillsammans med våra kolleger i EU, uppmanar övriga nationer att fortsätta bistå de länder i regionen som drabbats. I detta arbete har kvinnors särskilt utsatta roll uppmärksamats. Via det multilaterala stödet har bidrag givits till utbyggnad av flyktingläger där särskilda delar finns för kvinnor och barn, för att på så sätt kunna minska deras sårbarhet och lidande. Genom att förbättra förhållandena i lägren kan man förebygga missförhållanden.

Situationen på marken är svår, och en fredlig lösning är så länge båda parter är övertygade om att de kan vinna med våld dess värre långt borta. Sverige kommer att fortsätta stötta arbetet för att finna en politisk lösning. Vi kommer särskilt att betona vikten av att säkerhetsrådet ska ta sitt ansvar. Vi kommer också att fortsätta samverka med den demokratiska oppositionen och bygga vidare på vårt humanitära engagemang.

Fru talman! Utrikesministern! Jag tycker att det är av särskilt värde att kunna få en debatt av detta slag när vi har en sådan allvarlig situation i Syrien, men också en konflikt och en situation som allredan har påverkat regionen, inte minst grannländerna. Vi märker också ett engagemang och att Sverige har och tar ett allt större ansvar, både för den humanitära situationen när det gäller att ta emot flyktingar som söker skydd och genom att regeringen har ett ansvar att ta initiativ utifrån att situationen, inte minst som regeringen själv beskriver det genom utrikesministern, blir allt allvarligare.

Det som var bakgrunden till min interpellation var att jag såg att människor fredligt gått ut på gatorna för att protestera och att det har utvecklats till ett grymt krig, ett krig där konstruktiva krafter riskerar att marginaliseras så att problem också byggs in i det nya Syrien som måste komma.

Sedan jag skrev interpellationen har vi sett att oppositionen har bildat en ny koalition. EU har i praktiken erkänt koalitionen. Sveriges regerings förhållande till den nya koalitionen är lite mer diffust. Som medlem i EU måste ändå Sverige ha gett sitt stöd.

Jag är inte lika övertygad om att alla är demokratiska krafter. Jag vet att kvinnor har protesterat, att de inte har en berättigad del i det hela, att de inte är representerade, att deras frågor inte tas upp. Vad är Sveriges politik här? Vad har vi drivit för frågor?

Jag anser att utrikesministerns svar var generellt beskrivande. Jag kan instämma i vissa element i denna beskrivning. Jag kan också instämma i kritiken mot FN:s säkerhetsråd och i andra delar, men jag ser inte vad som är Sveriges politik. Vad vill regeringen? Vad har Sveriges regering och utrikesministern drivit i dessa frågor? På vilket sätt beaktar vi möjligheten att ta fram underlag så att ICC kan driva rättegångar framöver? Hur arbetar vi för att ett post-konflikt-Syrien ska etableras? Vi kan ta många initiativ och börja jobba med dessa frågor redan nu.

Jag lärde mig nyligen att det finns borgensbrudar. Det är ett helt nytt begrepp för mig. Familjer pressas ekonomiskt att ge bort sina döttrar till män som borgen för att få ekonomiska medel att överleva i flyktingsituationen. Här utvecklas kriminalitet och aktiviteter som är helt oacceptabla. Människor utnyttjar flyende människor i nya former. Här måste omvärlden visa beredskap och hjälpa till att stoppa den formen av kriminalitet. Här finns mycket att beakta.

Vad är regeringens syn på den nya koalitionen? Vilka krav har Sverige ställt? Lyfter vi fram resolutionerna 1325 och 1820 om kvinnors medverkan? Driver vi krav på att kvinnokonventionen ska vara ett bärande element? Vi vet att man i Jordanien förra veckan demonstrerade på Ammans gator mot kvinnokonventionen. Det här är ingen okomplicerad fråga, men det handlar om universella överenskommelser som vi har anledning att driva på. Jag ser mycket lite av de konkreta delarna i regeringens politik.

Även om Sverige ger ett bidrag måste vi också försäkra oss om vad medlen går till. Vi ska bidra, och vi ska göra detta via huvudsakligen FN-organisationerna. Men vi ska också vara klara över om det handlar om träningsläger, humanitär hjälp, avhoppade eller desertörer. Ibland går det inte att klara ut eftersom lägren, till exempel i Turkiet, har varit stängda.

Turkiet har ett stort ansvar och påverkas inrikespolitiskt starkt av läget. Vi måste också kunna uppmana dem till att följa Genèvekonventionen. Öppna lägren för insyn! Låt de turkiska parlamentarikerna komma in i lägren och se situationen! Vi gör detta i bästa välmening. Vi vill hjälpa till. Då måste vi vara förvissade om förhållandena.

Anf. 23 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Det är många frågor som ligger på bordet. Det ligger i sakens natur när vi har att göra med en så enorm konflikt. Det här har pågått i 20 månader. Över 30 000 människor har dödats. Det är miljoner som har fördrivits utanför landets gränser. Vi ska inte glömma dem som är fördrivna inne i landet. Vi står inför en allt värre humanitär situation. Vintern närmar sig i Syrien. Den kumulativa effekten av strider och – vi ska inte bortse från dem heller – delar av våra sanktioner gör att det kommer att bli ont om både värme och mat också i områden som kanske inte påverkas direkt av de strider som har så tragiska resultat.

Vad gör vi? Vi får ge starkt stöd till Lakhdar Brahimi och hans ansträngningar, på samma sätt som vi stöder Kofi Annan. Vi vet begränsningarna och känner till splittringen i säkerhetsrådet. Vi har fört en dialog med inte minst Ryssland vid ett antal tillfällen. Jag har träffat och diskuterat frågan utförligt med Lakhdar Brahimi de senaste dygnet.

Vi försöker att få det omfattande humanitära stödet att nå in i landet. Det är framför allt genom Internationella Rödakorskommitténs verksamhet som vi kan göra detta. Sedan är det fråga om att ge starkt stöd till en bredare och bättre organisation av den syriska oppositionen. Det är för att de ska kunna vara det demokratiska icke-sekteristiska alternativ som vi hoppas på och att de kanske i ett visst läge kan bidra till en politisk övergång så att vi slipper att allt färgas i blod in till slutskedet av denna konflikt.

Är vi då nöjda med allt i denna oppositionskoalition? Det tror jag inte. Men jag ägnar mig inte åt att recensera vare sig svenska politiska partier eller utländska politiska partier i alla delar. Jag har varit angelägen om att det ska finnas kvinnor. De var för få i början.

Vi är bekymrade över att den kurdiska rollen och rösten måste finnas tydligt företrädd. Vi är bekymrade över att de kristna grupperna verkligen finns med och deras trovärdighet. Vi är mycket noga med att säga att även alawiterna, som kanske stöder Assadregimen mer än andra, måste känna en hemhörighet i denna oppositionskoalition för att den ska kunna spela den roll vi vill.

Kan vi påverka allt detta i varje detalj? Jag skulle önska att så var fallet. Men både Carina Hägg och jag vet att så inte är fallet.

Sedan var det en fråga om hjälp. I vår dialog med den nya oppositionskoalitionen från EU:s sida – jag har träffat dem de senaste dygnet – har de framfört ett huvudkrav. Jag kan förstå det från deras utgångspunkt. De säger att all hjälp ska ges via dem, inte via någon annan, till exempel FN. Det är sättet för dem att bygga upp sin trovärdighet inne i Syrien. Jag kan förstå det. Men om vi skulle göra det skulle jag aldrig kunna svara på Carina Häggs fråga, det vill säga vart pengarna tar vägen.

Är detta ett dilemma när vi ska utforma politiken? Ja, det är ett dilemma när vi ska utforma politiken. Om vi ger pengarna via Internationella Rödakorskommittén är jag relativt övertygad om att pengarna kom-

mer rätt på ett eller annat sätt. Samtidigt kan jag mycket väl se det politiska skälet till att vi kanaliserar pengarna via oppositionskoalitionen, men då kommer ett antal frågor att riktas till mig i denna kammare som jag inte kommer att ha några alldeles bra svar på.

Finns förutsättningarna? Låt mig säga slutgiltigt att vi försöker bibehålla viss diplomatisk närvaro inne i Syrien, framför allt i Damaskus. En del av Carina Häggs frågor förutsätter att vi finns närvarande där inne. Att stå i riksdagens talarstol är bra på sitt sätt, men det är inne i landet som man möjligtvis kan ha en god effekt. Det har sina svårigheter. Vi tillhör de länder som åtminstone intermittent fortfarande har en diplomatisk närvaro inne i Damaskus för att på så sätt kunna både observera och i enskilda fall agera och hjälpa till. Jag ska inte göra några överdrivna föreställningar om vad det kan innebära, men det innebär att vi i denna del kanske är bättre utrustade än de flesta andra länder.

Anf. 24 CARINA HÄGG (S):

Fru talman! Utrikesministern! Socialdemokraterna har grundhållningen att man så långt det är säkerhetsmässigt möjligt ska stanna kvar i oroliga områden. Det fyller en funktion, och vi välkomnar att det så här långt har varit möjligt att upprätthålla ambassadpersonalens närvaro på plats. Sedan får vi avvakta allteftersom. Det ger möjlighet att driva frågor och bevaka situationen inne i landet.

Utrikesministern säger att han inte i alla detaljer får genomslag. Jag ser inte ens vad som är de stora dragen. Med tanke på utvecklingen kan jag känna mig lite förvånad att utrikesministern inte har valt att komma till utrikesutskottet och redogöra för de synpunkter och krav som regeringen har drivit. Om han känner att det är lite svårt att öppet redovisa dem här finns den möjligheten. Jag ser dock inte de förslagen här.

Jag försöker från Socialdemokraternas sida att driva på och ha de kontakter i den riktningen som utrikesministern pekar på med de berörda parterna, med olika huvudstäder, genom att besöka regionen så långt det är möjligt för att bilda mig en uppfattning och för att driva på. Jag vet att detta är komplicerat, men regeringen har att lägga fram förslag. Så här långt finns tyvärr inte förslagen redovisade som jag tycker att det är rimligt att förvänta sig av en regering i en sådan här situation.

Själv har jag tagit initiativ till att besöka gränsen mellan Turkiet och Syrien, och i förra veckan besökte jag gränsområdet mellan Jordanien och Syrien. Det är alldeles uppenbart att det är en mycket svår situation som hela tiden förvärras för de flyktingar som kommer levande över gränsen. Det vi såg och fick dokumenterat är att man skjuter efter flyende civila flyktingar som försöker ta sig över gränsen. Det är dramatiska bilder, och jag vill gärna nämna detta i kammaren.

Sedan har vi flyktingarna i flyktinglägren. Det finns resurser, och de är välorganiserade. Men de räcker inte till.

Allt fler inströmmande flyktingar gör att barnen fryser. De har inte tillräckligt med filtar. Resurserna räcker inte. Man står snart utan tak över huvudet fast man är sju åtta i dessa små tält, som inte är vinterbonade. Man vill köpa in vagnar, men pengarna räcker inte. Det råder akut brist på resurser inför vintern. Det är bra att Sverige bidrar, men vi kan också ta fler initiativ för att också andra ska bidra på ett bättre sätt. Vi är inte

ensamma, men det krävs helt andra resurser för att klara av denna vinter med de påfrestningar som sker.

Framför allt: Vad är det som är regeringens förslag? Kan vi tänka oss, eller accepterar vi, att man beväpnar oppositionsgrupper med tunga vapen, vilket har varit ett krav? Var går vår gräns? Hur ser vi på risken för kemvapenspridning? Hur definierar vi en demokratisk opposition i sammanhanget? Finns det någon gräns för vilka vi kan tänka oss att samarbeta med?

Vi är ändå en del av EU, som har godkänt och accepterat koalitionen. Det kan vara helt riktigt att göra det, men det är också viktigt att vi vet vilka krafter vi stöder och på vilket sätt vi samarbetar som EU-medlemmar. Egentligen har inte heller regeringen lagt några restriktioner på samarbetet – inget som vi har fått redovisat till Sveriges riksdag så här långt i alla fall. Men det skulle vara välkommet att få mer av en beskrivning av om regeringen har någon gräns för hur långt man kan sträcka sig eller i vilken mån man kan stödja ett samarbete.

Anf. 25 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Låt mig säga det som jag inte hann med förra gången: Vi har en betydande tillgång i denna kammare i och med att vi har fem ledamöter av Sveriges riksdag som har sin bakgrund antingen i Syrien eller i syrianska befolkningsgrupper. Det har ett värde, för det ger oss kontaktytor. Det har varit av värde för regeringen när det gäller att bedöma de olika frågorna i och med de dialogmöjligheter som detta ger.

Det Carina Hägg säger om den annalkande vintern vill jag bara understryka ännu tydligare. Jag tror att vi underskattar den humanitära effekten av vintern när den kommer både i flyktinglägren, som Carina Hägg säger, och inne i landet med de bristande möjligheter som människor kommer att ha att klara värme, försörjning och övrigt.

Vad kan vi göra? I samarbete med internationella humanitära hjälporganisationer försöker vi göra vad vi kan. Det handlar självfallet – låt oss vara ärliga – om att ge pengar till dem. Vi är inte operativa på marken, men vi är en av världens största finansiärer. Det är lite skryt, men man får skryta lite, och jag brukar ibland säga att Sverige numera är en humanitär supermakt med de insatser vi har möjlighet att göra för att finansiera.

Jag var inte i utrikesutskottet och i EU-nämnden i förra veckan därför att jag just dessa dygn satt med Lakhdar Brahimi och hans medarbetare och diskuterade utveckling i Syrien. Jag var nere i Abu Dhabi i detta sammanhang och diskuterade även med företrädare för den syriska oppositionen för att se vad som kunde göras. Där fanns en del av de frågeställningar som jag redogjorde för och som vi har att ta ställning till.

Carina Hägg ställde frågan om vi kan beväpna och skicka vapen. Vi har ett vapenembargo från Europeiska unionen. Även om vi inte skulle ha haft det har Sverige en rätt strikt politik när det gäller att sända vapen till andra människor eller andra organisationer. Det måste passera genom svensk lagstiftning. Jag tror att jag därmed har besvarat frågan.

Finns det några gränser för vilka kontakter vi kan ha? Kan vi utfärda några garantier för vilka dessa olika representanter är? När det gäller det senare är svaret nej. Finns det då några gränser? Det finns det möjligen såtillvida att vi inte har någon anledning att ta kontakt med personer som

är direkt involverade i terrorism på ett eller annat sätt. Men i den politiska konfliktlösningen och ansträngningarna till det får man ha en viss öppenhet för att tala med alla dem som är aktörer i konflikten. Det har till exempel förekommit en diskussion i tidningarna om huruvida man kan ha en diplomatisk dialog med Iran angående situationen i Syrien. Jag företräder Kofi Annans ståndpunkt, och Lakhdar Brahimi har varit på samma linje: De som är problemet måste vi på ett eller annat sätt också försöka göra till en del av lösningen. Jag sätter därmed inte upp några gränser för denna typ av kontakter. Vi försöker ha en diplomatisk dialog också med dem som på djupet är en del av problemet för att försöka få dem att vara en del av lösningen.

Som jag sade är Sverige ett av de första länder som utsåg en speciell ambassadör för kontakt bara med den mångfasetterade syriska oppositionen. Jag säger mångfasetterad när det gäller hela den mosaik som det syriska samhället är med sunniter, shia, alawiter eller druser, olika kristna grupperingar eller kurder. Det är viktigt att alla dessa på ett eller annat sätt finns företrädare i arbetet. Det gäller alla, också dem som kanske rätt sent känt och till och med fortfarande känner att övergången till ett nytt Syrien är för farlig. Det gäller att vi kan nå kontakt med dem och övertyga dem om att denna väg bara leder till att det som har varit Syrien förstörs, till att blodet ökar och till att lidandet ökar. Det måste till en politisk övergång, och jag kan försäkra att Sverige tillhör dem som är allra mest drivande i dialogen och i arbetet.

Anf. 26 CARINA HÄGG (S):

Fru talman! Det är en allt besvärligare situation; därom är vi överens mellan oss socialdemokrater och utrikesministern. Vi ser också att de allra flesta flyktingar befinner sig inne i Syrien. De är över två och en halv miljon. Ingen vet riktigt säkert, men vi vet att många av dem lider nöd.

Vi vet också att många fortfarande stöder regimen, även om Genève-dokumentet talar om transferering av makten. Det gör man kanske därför att man är mer rädd för vad som ska komma än för den egna regimen – för man är rädd för den.

Det finns många anledningar till att vi har en dialog på många olika plan. Jag tror att man också måste ha en dialog med alla parter som finns i regionen för att hitta en gemensam överenskommelse så långt som möjligt eller för att kunna minimera motståndet mot de lösningar som bygger på demokratisk grund och respekt för mänskliga rättigheter, inte minst kvinnors rättigheter, som man kan komma fram till.

Jag tror att Sverige kan vara aktivare. Utrikesministern kanske i ett annat sammanhang får redovisa tydligare vad som är regeringens ståndpunkt. Vilka konkreta förslag driver man? Vilka konkreta förslag är man beredd att satsa på och driva och få mer grupper kring och konkret stöd för?

Det vi har fått redovisat så här långt är vällovligt men okonkret. Samtidigt ser vi att problemen är stora. Men vi har möjlighet att nu lägga, eller bidra till att lägga, en grund för ett framtida mer demokratiskt Syrien. Då ska vi använda tiden när människor finns i exil. Vi ska använda vår tid och våra resurser till att konstruktivt medverka till en förändring.

Vi vet att regimen än så länge har ekonomiska resurser och vapenmakt. Den är inte uttröttad på det sättet. Det känns oroväckande om vi inte snart kan få slut på konflikten inne i Syrien. Det är mycket blodigt och mycket grymt. Jag har själv haft möjlighet att lyssna på flyktingar som kommer över gränsen, och jag tror att situationen kan bli ännu värre för många fler. Dessutom destabiliseras grannländerna av konflikten, eller riskerar att göra det.

Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Fru talman! Jag har i sak mycket lite att tillägga och mycket lite att invända mot den beskrivning som Carina Hägg ger. Jag kan kanske komplettera med att säga att vi ser ett allt större antal flyktingar som kommer till Sverige också. Jag tror inte att vi från någon sida ska underskatta den utmaning som kan ligga framför oss i Sverige om detta fortsätter på det sätt som vi har sett i dag.

Carina Hägg ställde en fråga i ett tidigare inlägg som jag glömde att säga någonting om, det vill säga om vi gör någonting för arbetet för Syrien efter Assad. Det gör vi inom en gruppering som heter Democratic Friends of the People of Syria. Det började som en arbetsgrupp mellan något färre regeringar, men det är nu ett större antal som under tysk ledning – det ska sägas – arbetar huvudsakligen med detta. I denna arbetsgrupp deltar Sverige. Det är lite famlande, av lätt insedda skäl, eftersom vi inte riktigt vet när och hur övergången kommer att ske. Men det är klart att vi är mycket aktiva i arbetet.

För att upprepa: Vad är det vi försöker göra? Vi försöker stödja en politisk lösning. Säkerhetsrådet måste komma samman, ta sitt ansvar och ge ett stöd till Lakhdar Brahimi. Vi hade en dialog också med Arabförbundet och med honom om detta. Förutsättningarna just nu förefaller rätt mörka, men det hindrar inte att vi måste göra vad vi kan.

När det gäller det humanitära stödet är Sverige den femte största givaren. Som vi har sagt har vi en tydlig beredskap att öka stödet. Det handlar om en närvaro så långt det går inne i Syrien och om att kunna ge konsulärt stöd till medborgare. Självfallet handlar det också om stödet till oppositionen som ska vara mer handfast och mer konkret. Där är vi nu inne i ett nytt skede som också kan handla om att stödja oppositionens självstyrelsegrupperingar inne i de delar av Syrien som inte längre kontrolleras av Assadregimen.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på interpellation 2012/13:95 om avtal om Dalabanans framtid

Anf. 28 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Peter Hultqvist har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att ersätta de nu uteblivna investeringarna efter Dalabanan och vilket ansvar jag avser att ta för den uppkomna situationen.

I samband med åtgärdsplaneringen som föregick fastställandet av den nu gällande planen för utveckling av transportsystemet för perioden

2010–2021 ingick Banverket ett avtal med ett antal kommuner och regioner om åtgärder på Dalabanan. Förutom finansiering via statliga anslag från nationell plan och från länsplanerna ingick kommunal medfinansiering. Den totala finansieringen förutsatte också EU-bidrag och att ett lån skulle tas upp som skulle återbetalas genom en brukaravgift. Brukaravgiften skulle tas ut av dem som trafikerar Dalabanan. I avtalet anges bland annat att om brukaravgifter inte kan tas ut ska en omförhandling av projektets finansiering och omfattning ske.

Trafikverket har i en skrivelse till Dalabanans intressenter meddelat dessa att det saknas rättsligt stöd för att ta ut brukaravgifter. Trafikverket bedömer vidare att förutsättningarna för att EU-bidrag till projektet ska beviljas är små men att EU-bidrag kan sökas under kommande period förutsatt att en sådan lösning finns med i ett eventuellt nytt omförhandlat avtal. Således är åtgärderna på Dalabanan inte fullt finansierade.

Trafikverket redovisar också i skrivelsen att åtgärder för totalt 255 miljoner kronor hittills har genomförts eller planeras genomföras mellan 2010 och 2016. I nationell plan ligger ytterligare 100 miljoner kronor för nyinvesteringar i Dalabanan.

Regeringen lämnade den 12 oktober 2012 propositionen *Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem* (prop. 2012:35) till riksdagen. Efter att riksdagen har behandlat regeringens förslag avser regeringen att ge Trafikverket i uppdrag att inleda en åtgärdsplanering. I den kommande åtgärdsplaneringen bör Trafikverket ompröva förutsättningarna för vilka åtgärder som kan genomföras på Dalabanan och hur dessa ska finansieras.

Anf. 29 PETER HULTQVIST (S):

Fru talman! Tack för svaret, statsrådet!

Den 2 november 2009 på Banverkets kontor i Borlänge skulle man underteckna ett avtal om 810 miljoner kronor till Dalabanan. Det var ett stort åtgärdspaket, stora och stolta planer. Punktligheten skulle förbättras, framkomligheten skulle förbättras och det skulle ske en avsevärd uppyckning mellan Mora, Falun, Borlänge och Stockholm. Det handlade om trafik varje timme, Uppsala–Borlänge på 89 minuter, ökat utrymme för godstrafik med 20 procent och utökad regionaltrafik mellan Uppsala och Sala.

Det var ett stort paket som presenterades och skrevs under av 14 kommunstyrelseordförande, två ordförande i regionala förbund, en landshövding och dåvarande generaldirektören för Banverket. Längst ut var departementet inblandat genom sin statssekreterare Leif Zetterberg och ytterst genom ministern, som på den tiden var Åsa Torstensson.

En viktig del av finansieringen på 810 miljoner kronor var 250 miljoner kronor som skulle ordnas via så kallade brukaravgifter för persontrafiken och 150 miljoner kronor i EU-medel. Persontrafiken och brukaravgifterna handlade om en ny modell som skulle avstämmas år 2014. Det var till och med funderingar om hur överskott i brukaravgifterna skulle hanteras. EU-medlen skulle komma efter ansökan.

Nu har det visat sig att detta – med den lagstiftning och de EU-direktiv som gäller – inte är möjligt. Det handlar om EU-direktiv från 2001 och järnvägslagstiftning från 2004, och avtalet undertecknades 2009.

Trafikverket konstaterar alltså nu, år 2012, att man inte kan ta ut brukaravgifter utan att bryta mot gällande direktiv och lagstiftning. Man konstaterar också att det enligt dagens regelverk inte går att få EU-medel i den storleksordning som det handlar om.

Jag upprepar: Det är EU-direktiv från 2001, järnvägslag från 2004, avtal från 2009 och besked från Trafikverket om att detta inte går år 2012 på hösten.

Man kan fråga sig vad folk egentligen har sysslat med när ärendet har tagits fram och beretts och när två statliga myndighetschefer har skrivit under och departementet har varit inblandat. Man har gett en bild av att det är möjligt att ta fram 400 miljoner kronor genom de här metoderna, men sedan visar det sig att det definitivt inte är möjligt – dessutom med formuleringar från Trafikverket som är oerhört starka.

Jag vet att Catharina Elmsäter-Svärd inte var minister på den här tiden, men tyvärr finns det liksom ingen annan att fråga i det här sammanhanget, som läget ser ut.

Då blir naturligtvis min fråga: Varför tog inte departementet reda på vilka direktiv och vilka lagstiftningar som gällde innan man släppte lös så att det var möjligt att skriva under det här avtalet? Detta var inte något som verken höll på med själva, utan jag vet att departementet var inblandat. Det hänvisades återkommande under processen till departementet och statssekreteraren.

Hur kan staten vara med och teckna avtal i strid med gällande lag och EU-direktiv? Vad är ett rimligt ansvarsutkrävande vad gäller detta?

Anf. 30 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Jag förstår Peter Hultqvists engagemang, liksom samtliga dessa 14 kommuner, i deras strävan och vilja att få i gång något bra och även mer regularitet i arbetspendlingen, som ett sätt att framför allt för stora arbetsmarknadsregioner men också hantera den viktiga godstrafiken.

Det är alldeles riktigt som Peter Hultqvist nämner att jag själv inte var med på den tiden. Men jag är medveten om att det i den plan som vi har nu finns en hel del tankegångar om att ha medfinansiering, något som kanske har utvecklats mer över tid på senare tid. Det har inte alls varit lika vanligt att ha medfinansiering på järnvägens sida, så som vi har kunnat se i fråga om möjligheten till medfinansiering för vägar.

Det är alldeles riktigt att avtalets giltighet bygger på vissa förutsättningar. Det som är korrekt är att Trafikverket, när man påbörjade det hela, såg över vilka möjligheter som fanns och då kunde konstatera, precis som Peter Hultqvist, att det är omöjligt eller högst otroligt att man kan ta ut brukaravgifter i den storlek som det handlar om, liksom att få EU-bidrag. Om man dessutom tittar på den revidering av de program som görs när det gäller den transeuropeiska delen för EU-bidrag inom TEN-T ser man att den här banan inte ingår i vare sig Core Network eller Comprehensive Network, och det gör kanske möjligheterna ännu mindre efter de revideringar som har skett över tid.

Det finns då något som är viktigt, som jag, fru talman, försökte tala om i mitt inledningsanförande. I och med att vi har två viktiga punkter som de facto gör att avtalet inte kan anses gälla fullt ut längre står det

också att det ska omprövas. Det gäller finansiering eller om man möjligtvis ska göra någonting annat i den här delen.

Det är väl ett uppdrag som blir alldeles utmärkt för Trafikverket att ta i den kommande åtgärdsplaneringen, där man har förutsättningarna klara för sig.

Det finns däremot något som jag är lite nyfiken på själv när jag har läst avtalet, inte minst inför den här debatten. Det framkom att det som kommunerna påtog sig – vi pratar egentligen inte om en medfinansiering i vanlig mening, utan det är snarare en samfinansiering där man använder länspengar som egentligen också är statliga pengar – handlade om att de skulle vara lite av en garant för det lån som skulle upptas utifall man inte skulle få in brukaravgifter.

Den faktiska skillnaden skulle i det här fallet kunna vara 0 upp till 250 plus ränta, möjligtvis, för 20 år. Vi hamnar på runt 350 miljoner kronor på en tjugoårsperiod. Om samma intresse kvarstår hos kommunerna, att vara den garanten, finns det förutsättningar att hitta någonting produktivt i de kommande diskussionerna när det gäller åtgärdsplaneringen.

Det kanske Peter Hultqvist känner till mer, eller så är det en tydlig fråga för parterna.

Anf. 31 PETER HULTQVIST (S):

Fru talman! Själv befinner jag mig i den situationen att mitt namn inte står någonstans i detta avtal. Jag har heller ingen kommunal position som gör att jag kan ge mig in i rollen att representera ett kommunalt intresse i det här sammanhanget. Av den anledningen kan jag inte ge mig in i den del av diskussionen som ministern nu öppnar för.

Det finns däremot annat som jag kan konstatera. Det som jag har sett och vet i det här är att det var en oerhört storstilad presentation av hela det här 810-miljonerspaketet. Det var kanske också en del politiska ambitioner och markeringar i det hela inför ett kommande val. Men om man bortser från det gavs det en bild av att det här nu var klappat och klart. Man hade det här avtalet, som man hade skrivit under, och man hade alla de här kommunerna med. Och det var ytterst regeringen som var garanten i detta.

Man släpper in formuleringar som utgår från EU-direktiv från 2001 och järnvägsdrag från 2004 i ett avtal som tecknas 2009. Man släpper alltså in formuleringar som inte gäller och inte stämmer med det som riksdag och EU har sagt. Det är att ge en falsk bild av verkligheten. Det är att på något vis föra in ett inkompetent moment i avtalet och ge allmänheten en bild av att det pågår någonting som omöjligt kan pågå.

Sedan går det ett antal år, och man kommer på, när man står där mot väggen eller vad man nu gör, att det här inte går. Då skriver Trafikverket rent ut i en skrivelse att alltihop är inställt. Då plötsligt fattas det 400 miljoner i det här projektet.

Jag tycker att det finns ett mått av mycket dåligt ansvarstagande i det här. Frågan är vad som är ett rimligt ansvarsutkrävande. Jag är medveten om att det här med omförhandling finns med i avtalet, men frågan är om enbart det är lösningen på alltihop när man så tydligt har målat upp en bild av att det nu ska fram 800 miljoner.

Är ministern beredd att på något sätt kompensera Dalabanan, att tillföra nya medel på grund av de 400 miljoner som nu gått förlorade? Är ministern beredd att på det sättet vara med och ta ett ansvar för vad hennes företrädare och dennes statssekreterare har varit med och arrangerat i förhållande till de här 14 kommunerna och de två länen? Vilken konsekvens tar man av att det också är två statliga myndighetschefer som har varit med och skrivit under det här?

Att det står om en omförhandling i avtalet säger inte särskilt mycket om vad det blir för utfall och vad det blir för resultat. Här är det fråga om att någon också måste ta ansvar för förespeglingar om brukaravgifter som skulle ge 250 miljoner och EU-medel om 150 miljoner som skulle inkasseras.

Jag uppfattade inte det, i det läget, som något högst osäkert. Det beskrivs inte heller som något högst osäkert i den här kalkylen. Här är det en uppräknings när det gäller finansiering. Det står att åtgärderna finansieras enligt nedan. Och då är det ett antal punkter. Det står om brukaravgifter på 250 miljoner, EU-medel på 150 miljoner och en totalkostnad om 810 miljoner.

Det är ingen tvekan i de här formuleringarna eller de här utfästelserna om vad som gäller. Sedan kan man hänvisa till de mer finstiltta noterna, men jag måste nog säga att jag inte tycker att man kan komma undan med att bara hänvisa till en omförhandling. Det krävs också någonting mer från statens sida och från ministrarnas sida i det här fallet.

Anf. 32 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Jag tycker rent generellt att när man ingår avtal – det gäller också staten – ska var och en hålla sin del av avtalet. Det är en grundläggande princip, naturligtvis.

När det gäller otydlighet, om det skulle ha funnits någon sådan, anser jag att vi har följt upp det i den nyligen framlagda infrastrukturpropositionen. Där försöker vi bringa lite mer klarhet i vad som gäller vid medfinansiering för att just få den här tydligheten, som möjligtvis Peter Hultqvist frågar om, generellt men även historiskt, med erfarenhet från Dalabanans avtal.

Nu finns det ett avtal som parterna har skrivit under. Det må man tolka precis hur man vill. Peter Hultqvist frågar då: Är det bara att omförhandla? Ska inte staten kompensera? Det står mycket tydligt att om någon av punkterna för avtalets giltighet inte kan uppfyllas – det gäller till exempel brukaravgifterna eller möjligheten till EU-stöd – ska avtalet omförhandlas.

Det är väl det som jag också menar. När det så tydligt framgår att de här möjligheterna de facto inte finns får man ha en sådan diskussion, parterna emellan, vilket man nu kan ha i den kommande åtgärdsplaneringen.

Det är inte så att staten via till exempel Trafikverket har tagit sin hand från det här. Man har ju redan investerat och vidtagit åtgärder i storleksordningen 255 miljoner kronor.

Det finns kanske en springande punkt. Varken jag eller Peter Hultqvist, uppenbarligen, sitter som någon del av avtalsparterna – möjligtvis gör jag det något mer från statens sida. Det fanns ett enda åtagande, i stort sett, som var från den kommunala sidan. Man garanterade det lån

som skulle upptas. Om det inte gick att finansiera fullt ut med brukaravgifter skulle man backa upp i den delen.

Detta kvarstår möjligtvis i den kommande diskussionen. Det intresse som man då hade handlade om att kunna garantera 250 miljoner plus räntor – då är vi snart uppe i 350 miljoner kronor. Kvarstår det intresset även i dag, fast det blir under en annan form, med den procentuella fördelning som man har gjort i avtalet i övrigt? Det blir väl i sådana fall en väldigt bra fråga för avtalsparterna att resonera om, precis så som avtalet säger.

Det här med brukaravgifter eller höjda banavgifter har under tiden också skärpts ännu mer på EU-nivå. Ska man ta ut banavgifter för finansiering kan man göra det på så kallade segment eller mark-ups. Man skulle till exempel kunna ha det enbart för malmtransporter eller någonting som är väldigt begränsat, där vi verkligen försöker titta på det här.

Det är väldigt svårt, har det visat sig, att ta ut brukaravgifter för en del av ett trafiksystem. Det måste hänga ihop i hela systemet. Man kan inte bara göra det för några.

Nu har vi den bilden klar framför oss. Det hade naturligtvis varit bättre om man hade haft den bilden klar för sig när man gjorde avtalet. Men nu finns det ett avtal som bygger på vilka principer som ska gälla och vilka krav som gäller om avtalet inte ska gälla och vad man gör om avtalet inte gäller.

Jag tror att det vore en god gärning från Peter Hultqvists sida men också från min sida att låta Trafikverket, som en part i detta, ta denna diskussion med de inblandade. För till syvende och sist är vi nog alla överens om att det är bra med bättre möjligheter för människor att arbetspendla. Det gäller inte minst sträckan som vi har mellan Uppsala och Mora. Det är någonting som vi alla i grunden delar.

Anf. 33 PETER HULTQVIST (S):

Fru talman! Jag har oerhört svårt att både förstå och acceptera att man gör ett avtal som strider mot både gällande lag och EU-direktiv.

Det som Trafikverket har tagit fram 2012, som bygger på direktiv från 2001 och järnvägslag från 2004, hade inte varit svårt att ta fram när man tecknade avtalet.

Det som står i materialet med hänvisning till utdrag direkt ur paragrafer om vad som gäller är så tydligt att det inte kan missuppfattas. Att man över huvud taget släpper fram det och sätter sitt namn under det måste alltså bygga på någon form av rejäl inkompetens i någon av de statliga myndigheterna, och att departementet var djupt involverat i den här processen gör inte saken bättre. Det kastar en rejäl skugga direkt in i Rege-
ringskansliet.

Det här är sanningen, och det är inte så enkelt som att bara säga att man får göra en omförhandling. Man har ju byggt ett helt koncept på någonting som inte är och på det viset i praktiken fört både kommuner, allmänhet och andra bakom ljuset.

Jag tycker därför att det finns ett allvar i det här som måste redas ut, och jag tycker också att någon form av ansvarsutkrävande i det här sammanhanget är rimligt. Det är inte bara så att kommunerna och de andra intressenterna kan hantera det som en ren omförhandling, utan det finns också en dimension av att staten som allvarligt har medverkat till detta

måste visa vilja att föra in medel som på något sätt kompenserar det som nu har gått förlorat.

Att det blir gjort kan i och för sig vara en utmaning för ministern i samband med en omförhandlingsprocess, för då kan vi se att det finns någon sorts moralisk dimension på den statliga sidan där man är beredd att agera för att stå för sin utfästelse och överenskommelse.

Anf. 34 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Staten hade nog även då en ambition att vara med, eftersom man använde pengar både från nationellt plan och ger möjlighet att använda pengar från länsplan. Det är de facto också statliga pengar, men man byggde upp helheten för att komma upp i nivå och skulle söka möjligheter till annan samfinansiering och medfinansiering.

Trafikverket har tagit rollen att verkligen reda ut och titta på detta. De har också tagit på sig ansvaret att informera och konstatera för berörda parter att det troligtvis inte är möjligt med EU-stöd och framför allt inte möjligt med brukarstöd. Därav faller avtalets grundläggande giltighetskrav.

Peter Hultqvist må säga att det inte är så enkelt som att bara säga omförhandling. Nej, det är ingenting som jag säger, fru talman, utan det är faktiskt vad som står i avtalet.

Däremot kan jag naturligtvis dela en del av självkritiken. Det är alltid mycket bättre om man har förutsättningarna med sig in från början, och naturligtvis ska staten ha en bra kompetens. Men om jag har tolkat det rätt har Peter Hultqvist nu väldigt enkelt dragit fram vilka lagkrav som gäller från de här olika åren. Han har kanske hittat dem på internet. Då är det lite märkligt att 14 så engagerade kommunala personer, en landshövding med tidigare erfarenhet som generaldirektör inom Vägverket och flera andra rätt kompetenta personer inte hade möjlighet att ta fram den uppgiften. Eller så är det så att det finns uppgifter som har kommit fram över tid som i dag säger att detta inte är möjligt.

Trafikverket har bjudit in till diskussion om hur man ska gå vidare när det gäller Dalabanan. Man omförhandlar avtalet eller man kanske rentav gör ett helt nytt. Låt oss då, fru talman, hoppas på att det bygger på regler och lagstiftning som faktiskt gäller.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på interpellation 2012/13:104 om förhandlingsman för Norrbotniabanan

Anf. 35 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Leif Pettersson har frågat mig varför jag inte ser till att regeringen tillsätter en förhandlingsman eller förhandlingskvinna för Norrbotniabanan och om jag avser att verka för att regeringen fullföljer sina åtaganden i TEN-T-förhandlingarna och genomför Norrbotniabanan.

Regeringen fastställde i mars 2010 en nationell trafikslagsövergripande plan för utveckling av transportsystemet samt fastställelse av definitiva ekonomiska ramar för trafikslagsövergripande länsplaner för regio-

nal transportinfrastruktur för perioden 2010–2021. I beslutet gavs Trafikverket i uppdrag att tillsammans med regioner och näringslivsintressenter pröva förutsättningarna för medfinansiering av en järnvägsförbindelse mellan Piteå och Skellefteå. Uppdraget redovisades av Trafikverket i februari 2012. Av redovisningen framgår att det sammantaget endast finns viss vilja till regional medfinansiering men att staten skulle bli tvungen att finansiera i stort sett hela förbindelsen, även om EU-medel skulle kunna erhållas.

Mot denna bakgrund och mot bakgrund av att objektet inte finns med i den nationella planen för transportsystemet 2010–2021 anser jag att det inte finns tillräckliga skäl att tillsätta en förhandlingsman eller förhandlingskvinna.

EU-kommissionen presenterade i oktober 2011 ett paket av förordningar för den europeiska transportinfrastrukturen. Glädjande nog kunde jag konstatera att kommissionen hade lyssnat på de argument som de svenska och finska regeringarna tillsammans har framfört om transportsystemet i norra Europa och dess betydelse för råvaruförsörjningen och det europeiska näringslivet. Detta innebar att förutom den nordiska triangeln finns numera Botniska korridoren och Malmбанan Luleå–Narvik med i förslaget som ett nätverk som sammanbinder Sverige, Norge och Finland med varandra och med övriga Europa.

Kommissionens förslag till finansieringsförordning för fonden Connecting Europe Facility som också presenterades i oktober reglerar till vilka infrastrukturprojekt som medlemsstaterna har möjlighet att söka medfinansiering från EU-budgeten.

I den allmänna inriktning om TEN-T-förordningen som rådet överenskom i mars 2012 gjordes klart att årtalet 2030 inte är en absolut deadline för färdigställande av alla åtgärder i stomnätet och att genomförandet av projekt är avhängigt projektens mognadsgrad och tillgången till finansiella resurser hos medlemsstaten. Vilken infrastruktur som ska byggas bestäms av medlemsstaterna själva, vilka också står för huvuddelen av finansieringen.

I Sveriges fall styrs medelstillelningen för infrastrukturutbyggnad av den fastställda nationella planen för transportsystemet 2010–2021. Vi behöver också koppla detta till de kommande besluten, då en helt ny ram nyss presenterats.

Regeringen satsar sammanlagt 522 miljarder kronor på drift och underhåll samt investeringar för utveckling av transportsystemet. Våren 2014 ska regeringen besluta om en ny nationell plan för infrastrukturen 2014–2025. De prioriteringar som gjordes i den nationella planen för transportsystemet 2010–2021 gäller fortfarande; den kommande planen är ett komplement till den förra planen.

Anf. 36 LEIF PETTERSSON (S):

Fru talman! Tack för svaret som på sitt sätt är uttömmande. För min del ställer det naturligtvis också en hel del frågor.

För det första: Vet verkligen regeringen hur mycket regionen eller regionerna – både Norrbotten och Västerbotten – är beredda att gå in med i finansieringen? Har Trafikverket utrett det? Finns det några sådana uppgifter? Det är den första frågan man måste ställa.

För det andra: När det gäller argumentet att banan inte finns med i den nationella planen, hur kan det vara viktigt i sammanhanget? Tunnelbanan ut till Nacka finns inte heller med i några nationella planer. Ändå har regeringen utnämnt inte mindre än två förhandlingsmän till det projektet. Det där får jag inte att gå ihop. Det borde vara rimligt att också utse förhandlingsmän för att reda ut förutsättningarna för Norrbotnia-baneprojektet.

Sedan kan man fråga sig var de andra borgerliga partierna finns i den här debatten just i dag.

Vi vet att både Centern och Kristdemokraterna i olika regionala sammanhang har uttalat att en förhandlingsman måste tillsättas ”genast” och att man kräver att det görs ”snarast möjligt” och liknande formuleringar. Hur står det till med sammanhållningen i Alliansen i den här frågan?

Botniska korridoren, där Norrbotniabanan ingår som en mycket viktig del, ska ju också ha TEN-T-status. Det kan man kalla för den felande länken i Botniska korridoren, liksom Ostkustbanan, men den ska vi inte diskutera nu.

Enligt svaret är det slutdatum som satts upp för TEN-T-projektet inte så viktigt; det kan man nästan bortse från. Är det verkligen så att 2030 inte gäller? Vad gäller i så fall? När ska projekten vara färdiga? Det vore intressant att veta.

Enligt vad jag har fått fram via artiklar i Västerbottens-Kuriren exempelvis, där en expert från Bryssel har uttalat sig, är 2030 det år som gäller. Allt kanske inte är fullständigt färdigt och på plats då, men det är 2030 som gäller.

Man kan tolka svaret på många olika sätt. Den nuvarande regeringens inställning är väl egentligen att man inte vill bygga Norrbotniabanan. Det är också i linje med statsministerns uttalande i frågan. Han har klagat på att Norrbotniabanan finns någonstans långt bortom 2025 – kanske 2040, kanske aldrig. Vad vet jag? Det är det perspektiv som regeringen har satt på frågan.

Jag skulle vilja ha svar på de frågorna.

Anf. 37 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Vi kan gå tillbaka till tiden då man fattade beslut om en nationell plan för perioden 2004–2015. Då fanns en delsträcka av Norrbotniabanan med. Det är däremot tveksamt när det gäller finansieringen. Hela den planen var underfinansierad med 65 miljarder kronor.

Man kan vända på perspektivet. Är det bättre att se till att man har en finansiering innan man lovar vad som ska byggas? Olika regeringar har kanske haft olika sätt att uttrycka sig.

När det gäller vad man ska jobba med inom EU i ett stamnät, comprehensive eller core network, vet vi inte i dagsläget hur mycket pengar som kommer att finnas i den fond som ska medfinansiera infrastrukturen. Det enda vi vet är att medlemsstaten kommer att få betala den största delen av kostnaden själv.

När det gäller färdigställandedatumet 2030 vet nog också Leif Pettersson att man i övriga Europa har det ganska trångt ekonomiskt. Det har varit ganska tydliga krav från medlemsländerna både när det gäller de skärpta skall-krav som ska ingå i TEN-T-nätverket och slutdatumet.

Många har inte den ekonomiska möjligheten även om ambitionen och viljan finns. Det har varit ett sätt att möta behovet från de samlade medlemsstaterna. Det fanns också med i det vårmöte som rådet hade när vi antog de allmänna riktlinjerna. Där var jag själv med. Det kanske väger något tyngre än att bara läsa lokala medier, även om vi naturligtvis ska försöka förse dem med rätt information.

Vet regeringen hur mycket regionen är beredd att finansiera? I de första undersökningarna kunde vi konstatera näringslivets intresse och möjligheter när det gäller den delsträcka som pekades ut i ett tidigare skede. Mycket av näringslivet kan tänka sig höjda banavgifter när en bana är färdigställd, inte innan den är färdigställd. För hela sträckningen talar vi om i storleksordningen 30 miljarder.

Jag har naturligtvis läst Socialdemokraternas nya motion med anledning av infrastrukturpropositionen. Där nämner ni ambitionen att påbörja byggandet av Norrbotniabanan. Det är tyvärr samma situation som förra gången: Det finns ingen finansiering för det. Jag tror att det är bra att man har en finansiering klar när man börjar peka ut vad som ska byggas.

Som jag sade i mitt inledningsanförande finns Norrbotniabanan inte med i den nuvarande planen, och den är heller inte utpekad som ett av de mest prioriterade objekten i den kapacitetsutredning som Trafikverket har gjort. Varför ska man ha en förhandlingsman eller förhandlingskvinna om man inte har ett objekt att förhandla om? I *Kapacitetsutredningen* stod det däremot väldigt tydligt att en tunnelbaneutökning i Stockholm är högt prioriterad. När vi nu behöver komplettera bygger vi mycket av infrastrukturpropositionen på det underlag som vi har fått från Kapacitetsutredningen. Vi räknar med att ha med den, och vi räknar med att kunna hitta en finansiering tillsammans med regionen där det finns förutsättningar. Därför har det utsetts en förhandlingsman.

När det gäller var de andra borgerliga står i den här debatten vill jag säga att även om regeringen består av flera personer och partier agerar den som *en* regering. Det som läggs fram kommer från en gemensam regering.

Anf. 38 LEIF PETTERSSON (S):

Fru talman! Infrastrukturen är ju ett statligt ansvar. Det är därför inte orimligt att en järnvägsbana som byggs i norra Sverige i huvudsak ska vara ett statligt intresse att finansiera. Jag vet vilka turer som har varit när det gäller att näringslivet skulle vara med och finansiera en bana. Det har näringslivet kategoriskt sagt att man aldrig kommer att ställa upp på. Det kan jag förstå. I så fall skulle de väl snart få samma krav på sig som på Irland och andra ställen där näringslivet är aktivt. Det är inte rimligt att tänka sig att vi skulle ha en sådan ordning. Det är ju inte bara de företag som skulle frakta de största godsmängderna som kommer att ha nytta av en sådan bana. Det kommer ju alla att ha.

Jag vill också säga något om *Kapacitetsutredningen* och Norrbotniabanan eller frakterna i norra Sverige.

Enligt *Kapacitetsutredningen* kommer transporterna i norr att öka med endast 1 procent fram till 2050. Tror verkligen ministern att det är rimligt med tanke på utvecklingen inom gruvnäringen och annan råvarubaserad industri i norra Sverige? Det är siffror som är helt tagna ur luften. Det kan naturligtvis på något sätt spegla den kapacitet som i dag

finns på stambanan där man säger att det finns 5 procent ledig kapacitet. Om man bara ska fylla upp det kanske 1 procent är rimligt. Men det är inte rimligt att tänka sig att näringslivet skulle öka med endast 1 procent när det gäller frakterna, om man inte ska köra allt på väg, och det tror jag inte är tänkbart.

Näringslivets företrädare, Norrbottenregionen, landstinget, regionerna och Länsstyrelsen underkände det här scenariot. Kapacitetsutredningen har inte haft tillräckligt med tid för att utreda detta. I en sats i *Kapacitetsutredningen* säger man att man inte har hunnit utreda detta utan måste titta närmare på vilka konsekvenser den ökade råvaruhanteringen i norra Sverige får för transportsystemet.

Botniska korridoren är till för att säkra råvaruförsörjningen i Europa. Det om något borde väl motivera att vi ser till att bygga den länk som fattas på Botniska korridoren. Norra stambanan kommer inte att kunna motsvara det tryck som Botniska korridoren skulle kunna leva upp till. Norra stambanan är full i dag. Med de lutningar, den kapacitet och den standard den är byggd i är det helt enkelt så. Det är inte en bana för framtiden. Vi måste få dubbelspår även här, och dubbelspåret gäller Norrbottenregionen och Stambanan.

Dessutom handlar det naturligtvis om säkerhet och en massa andra saker i detta sammanhang.

Man kan säga att utan Norrbottenregionen blir det ingen botnisk korridor. Det tror jag att man måste ta till sig även från regeringens sida.

Anf. 39 ISAK FROM (S):

Fru talman! Jag tackar infrastrukturministern för svaret. Det rätar åtminstone ut en del frågetecken eftersom det är en mycket livlig debatt i medierna hemma om detta, inte minst från mina borgerliga kolleger här från Norr- och Västerbotten. Det signaleras att detta är oerhört viktigt. Det är viktigt att man driver på det på alla möjliga sätt. Det måste omedelbart genomföras.

Då är det viktigt att ministern här tillkännager att det är infrastrukturministern som i regeringen leder arbetet med infrastrukturen. Då slipper jag ta just den debatten hemma. Jag får ta andra debatter.

Denna interpellationsdebatt är viktig i flera hänseenden, inte minst ur Norrbottenregionens perspektiv när det gäller de företag och privatpersoner som skulle kunna trafikera banan när den blir klar.

Det som vi fick veta i ministerns svar handlar om synen på norra Sverige. Att tillsätta en förhandlingsman, eller förhandlingskvinna, för andra viktiga sträckor i landet men inte för Norrbottenregionen tycker jag rimmar illa. Med en förhandlingsman, eller förhandlingskvinna, kan man räta ut de frågetecken som skulle kunna finnas.

I dag är det på det sättet att man på många ställen – i Piteå och i Skellefteå – där det ligger en tänkt korridor har lagt en filt över detta. Där kan inte någonting genomföras eftersom man inte fullt ut har fastslagit var denna tänkta bana, som vi faktiskt tror ska byggas, ska gå.

Till denna bana krävs det olika anslutningspunkter, omlastningsterminaler och så vidare. Det är också viktigt när man ska finansiera denna bana att man har dessa svar så att man vet vad man ska finansiera.

Är det kanske så att frågan till Trafikverket var felställd från början? Var det korrekt att man skulle utreda Piteå–Skellefteå först? Enligt mitt

och vårt synsätt är detta, precis som Leif Pettersson var inne på, en del i Botniska korridoren. Då är Norrbotniabanan förlängningen på Botniabanan som redan är byggd. Då är det klart att det är naturligt att börja bygga där banan redan finns för att förlänga den.

Vi har, precis som ministern själv var inne på, i vår infrastrukturmotion pekat på vikten av att först och främst tillsätta en förhandlingsman som kan utreda dessa sträckor. Sedan får vi börja bygga från Umeå och uppåt. Då är det via Dåva företagspark, som för övrigt några borgerliga ledamöter har kallat för soptipp. Men det får stå för dem. Det blir inte så lätt för dem att förklara det i en kommande valrörelse. Tyvärr tror jag nämligen att denna fråga kommer att landa i en valrörelse. Vad vill vi ha för framtida infrastrukturpolitik? Ska vi ha någon möjlighet att börja projektera detta kommer det förmodligen att krävas ett regeringsskifte.

Anf. 40 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Jag är ändå benägen att hålla med Leif Pettersson. Det är alldeles riktigt som han säger, att utan Norrbotniabanan har vi ingen hel botnisk korridor. Så är det. Det är den delen som saknas när vi i januari får inviga Haparandabanan som så att säga knäpper över till Finland.

Infrastruktur är ett statligt ansvar, säger Leif Pettersson. Ja, det är också regeringens hållning. Staten är också den som via anslag ska stå för den främsta delen av finansieringen.

Det låter ungefär som att regeringen nu inte gör någonting och att det inte är någonting alls som händer uppe i Norrbotten. Men det är ändå ett litet understatement. Så är det inte. Det görs kraftiga investeringar för att komma i gång med Malmbanans ökade kapacitet. Det gäller gruvnäringen i Pajala med förstärkning av vägen för att klara sträckan mellan Kainisvaara och Svappavaara, Haparandabanan som snart är färdig och Ådalsbanan som nu kan länka vidare ut på Botniabanan.

Prognoser är ett problem, och de är vad de är. När det gäller prognoserna i *Kapacitetsutredningen* och trafikökningen har det framkommit att de olika remissinstanserna ifrågasätter dem. Därför har Trafikverket tagit på sig att kvalitetssäkra de objekt som finns i den nuvarande planen men också ta den hänsyn som måste tas till remissvaren. Detta är alltså uppmärksammat.

Isak From är inne på att denna fråga är mycket aktiv på hemmafronten. Jag vill påstå att den nog är det oavsett parti. Det finns till och med moderater som vill ha Norrbotniabanan. Jag kan förstå det därför att var och en tittar runt omkring för att se vad man kan göra för att faktiskt förbättra sin infrastruktur.

Norrbotniabanan är ingen dålig infrastruktur. Den har sina poänger. Så är det naturligtvis. Men det är som med allting, nämligen att vi måste prioritera. Inte ens Socialdemokraterna har förslag i sin budget om att bygga hela Norrbotniabanan. Men de accepterar gärna med glädje alla de satsningar som regeringen nu lägger fram när det gäller att vårda det järnvägssystem som vi har.

Men glöm inte bort att vi har en annan bana som vi också håller på att förhandla om just nu, och det är Inlandsbanan där det ska träffas ett nytt avtal. Den är också en viktig förutsättning för inte minst näringslivet, ända från Mora och vidare upp mot Gällivare och Kiruna. Man ska alltså inte glömma bort att vi håller på att förhandla om den också.

Varför började man med Piteå–Skellefteå? Det var där som man trodde att man skulle ha störst möjligheter att hitta medfinansiering med näringslivet. Men med facit i hand har det visat sig att det inte fullt ut blev så. Annars är det naturligtvis mest logiskt att man börjar med en förlängning av en annan bana, till exempel från Umeå. Det håller jag med om.

Anf. 41 LEIF PETTERSSON (S):

Fru talman! Det är viktigt att säga att det faktiskt är Trafikverket som har ändrat i fråga om varifrån banan ska börja, vilket också Isak From sade. Trafikverket har i sin utredning sagt att det är logiskt att börja i Umeå. Vi kan hålla med om att det kanske är logiskt eftersom banan tar slut där. Umeå är alltså det som gäller, och det har vi inte några problem med.

Vi är också mycket glada över att Haparandabanan har elektrifierats och att den nu är färdig. Den är en viktig länk i Norrbotniabanan. Den är också en viktig länk i nordvästkorridoren upp mot Narvik för frakterna från Kina och så vidare. Men det blir då ännu viktigare att bygga Norrbotniabanan.

För att man riktigt ska förstå detta måste man få ihop hela transport-systemet. Det blir som en jättekork någonstans i Boden och Luleå när gods kommer från alla möjliga håll, och sedan kommer det inte vidare för att vi helt enkelt inte har en stambana som klarar kapaciteten. Då måste man göra någonting åt det. Då är det Norrbotniabanan som gäller.

När det gäller Malmbanan och vägen mellan Pajala och Svappavaara är vi naturligtvis mycket glada över att den investeringen sker. Det är självklart. Vi har inte heller på något sätt motsatt oss den i våra motioner, utan vi står självklart bakom denna satsning.

Det är faktiskt underlaget i *Kapacitetsutredningen* som regeringens infrastrukturproposition vilar på. Om detta underlag är felaktigt, vad vilar ni då på? Om det är felaktigt i en del kan det vara felaktigt i många andra delar. Vad vilar ni då på?

Anf. 42 ISAK FROM (S):

Fru talman! Jag tackar infrastrukturministern för svaret. Jag tror också att det är viktigt att vi börjar i en ände, och nu har Trafikverket föreslagit att vi ska börja i Umeå. Jag delar den åsikten.

Då blir det naturligtvis väldigt intressant med de sträckor som redan är planerade uppåt. Vad kommer att hända med dessa korridorer? Kommer vi att ha en blöt filt för näringslivet under 20 år framåt, eller vad kommer att hända? I Piteå vill man nämligen fortsätta planera för näringslivet och för nya industriområden, och då är det väldigt väsentligt var denna korridor ska ligga. I det hänseendet är det alltså av yttersta vikt att vi tillsätter en förhandlingsman. Ministerns departement ligger under Näringsdepartementet, och samtliga näringar är beroende av detta.

Jag tänkte ta upp en annan sak som har bäring på vad som har hänt de senaste dagarna, nämligen SAS. Situationen kan inte ha undgått någon. SAS är i dag ensamt operativt flygbolag från Skellefteå. Skellefteå med omnejd – det är ungefär 100 000 invånare som trafikeras därifrån – har i dag ingen persontrafik på järnväg. Det går att åka buss till Umeå eller Bastuträsk och åka nattåg, eller i viss utsträckning Norrbotniabanan så

småningom. Är det då inte rimligt att man i dagsläget planerar för framtiden?

Vad vill vi ha för infrastruktur i framtiden, och när är framtiden faktiskt här? Det tror jag är rätt viktigt att vi som politiker faktiskt kan svara på.

Anf. 43 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Jag vill påminna om att denna debatt inte rör SAS.

Anf. 44 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Naturligtvis tycker jag att det är en fördel att vi ser till alla trafikslag som står till buds. För att kunna ta sig fram på ett bra sätt, oavsett om man reser eller om det handlar om godstransporter, gäller det naturligtvis att de är så optimala som möjligt. Ännu hellre hänger de ihop.

Förutom att godstrafik på järnvägen behöver få bättre förutsättningar – det råder ingen tvekan om det – behöver vi också jobba på hur sjöfarten ska kunna fungera på sikt, inte minst om vi pratar om Luleå hamn och de utmaningar som finns för Östersjön om ett tag. Det handlar också om att vi har bra möjligheter för flyget, naturligtvis.

När det gäller Leif Pettersson och underlaget från Kapacitetsutredningen är det så att man i de remissvar som kommit in har tagit hänsyn till det slutliga underlag som regeringen fick in. Det var inte bara från Norrbotten man hade synpunkter på underlaget för prognoser, utan det finns även i andra delar i landet.

Sedan är saker och ting inte skrivna i sten; det händer saker och ting framöver. Ska jag vara en riktig glädjespridare till Isak From när det gäller de planerade stråken och korridorerna är det kanske med glädje man i dag bygger både väg och järnväg i Motala. De hade korridor som låg i över 40 års tid. När det gäller arbetet med Sundsvallsbron och hela den sträckningen, E4:an, finns det farmödrar som har väntat i över 50 år på att detta ska börja hända.

Nu säger jag inte att det behöver ta så lång tid, men det är bra att det finns en korridor utmärkt. Det ökar nämligen åtminstone förutsättningarna, så att man inte glömmer bort det. Har man byggt över en korridor minskar förutsättningarna att någon gång kunna göra det som faktiskt också behövs.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på interpellation 2012/13:113 om möjligheterna till effektiv arbetspendling samt riksväg 97

Anf. 45 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Fredrik Lundh Sammeli har frågat mig vad jag gör för att förbättra kommunikationerna för arbetspendling i norra Sverige samt vad jag avser att vidta för åtgärder för att påskynda arbetet med att färdigställa riksväg 97 för att öka trafiksäkerheten och framkomligheten mellan städerna Luleå och Boden.

Prot. 2012/13:27
20 november

Svar på
interpellationer

För näringslivets möjlighet att växa och utvecklas är minskade avstånd för arbetspendling och förbättrad rörlighet på arbetsmarknaden viktiga. Regeringen föreslår i proposition 2012/13:25 *Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem* en stor satsning för att öka kapaciteten i transportsystemet. Regeringen satsar sammanlagt 522 miljarder kronor på drift och underhåll samt investeringar för utveckling av transportsystemet.

Som en del för att stärka näringslivets konkurrenskraft föreslår regeringen investeringar i förbättrad infrastruktur för gruvnäringen i norra Sverige. För att gruvindustrin ska kunna fortsätta att fungera som tillväxtmotor och jobbgenerator inte minst i Norrland kommer bland annat Malmbanan och vägen mellan Pajala och Svappavaara att rustas upp. Sammanlagt investeras ca 3,5 miljarder kronor åren 2013–2017 i gruvrelaterad infrastruktur i hela Sverige.

Infrastrukturpropositionen sätter ramarna och utgör grunden för åtgärdsplaneringen. Senare i år kommer regeringen att lämna direktiv till Trafikverket om att inleda åtgärdsplaneringen. I direktiven kommer regeringen att beskriva de förutsättningar som gäller för planeringen. Trafikverket gör sedan ett förslag till nationell långsiktig plan för Sveriges transportsystem som överlämnas till regeringen under våren 2013.

Riksväg 97 är inte en del av det av riksdagen utpekade nationella stamvägnätet. Det innebär att investeringar på riksväg 97 beslutas i länsplanen för Norrbottens län. Av detta följer att det är Länsstyrelsen i Norrbottens län som, inom den ram för länet som regeringen kommer att besluta om och eventuell medfinansiering, har ansvar för att prioritera investeringar på riksväg 97.

Våren 2014 beslutar regeringen om en ny nationell plan för infrastrukturen 2014–2025. Regeringens inriktning är att länens planer för perioden 2022–2025 kommer att fastställas i samband med detta.

Anf. 46 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S):

Fru talman! Jag får börja med att tacka statsrådet för svaret.

Norrbotten är ett län där det sker miljardinvesteringar. Jag vet att statsrådet både är väl insatt i detta och har haft möjlighet att besöka området. En stark expansionsfas råder i ett flertal näringar med exportinriktning. Gruvnäringen är givetvis det som kanske tar mest utrymme i medierna och står för merparten av investeringarna. Även besöksnäringen, skogsnäringen, biltestverksamheten, universitetet och andra näringar gör dock betydande satsningar för framtiden.

Detta sammantaget ökar trycket på en redan ansträngd infrastruktur i Norrbotten som län. Vägar, järnvägar, flyg och sjöfart måste byggas ut för att de investeringar som nu görs också ska kunna utnyttjas till fullo. Jag tycker att det är ett nationellt intresse eftersom investeringarna i första hand kommer hela nationen till del. Statsrådet lägger i sitt svar till mig väldigt mycket fokus på gruvnäringen och hur malmen ska transporteras. Det är bra och viktigt, men det är väldigt lite svar på min fråga om arbetspendling.

Frågan är nämligen hur människor ska färdas bra och säkert i ett län som Norrbotten. Behovet av arbetspendling ökar hela tiden. Antalet kilometer och antalet minuter man reser per dag ökar sakta men säkert, och en alltmer rörlig arbetsmarknad leder till att många prioriterar boen-

det och väljer att resa till arbetet. En säker, miljöanpassad och kostnads-effektiv kollektiv trafikförsörjning och ökade möjligheter till arbetspendling inom och utanför länet är en förutsättning för Norrbottens fortsatta utveckling.

Länet befinner sig i en utvecklingsfas, en expansiv fas, där mycket stora investeringar görs. Allting pekar också på att detta kommer att fortsätta. Därför tycker jag fortfarande att det vore intressant att få möjlighet att höra vad statsrådet gör för att förbättra kommunikationerna för arbetspendling i norra Sverige, samt om statsrådet är beredd att ge Trafikanalys i uppdrag att undersöka hur arbetspendlingen ser ut i den norra regionen i ett större perspektiv.

Det senare skulle vara med syfte att hitta åtgärder som kan underlätta arbetspendlingen för de människor som arbetar i norra Sverige. Ett liknande uppdrag fick Trafikanalys förra året för att mer specifikt rikta in sig på de stora städerna och regionerna kring våra storstäder. Det vore intressant att höra om Trafikanalys kan få ett liknande uppdrag med fokus på den norra regionen.

Anf. 47 JOHAN JOHANSSON (M):

Fru talman! Vid femtiden i morse var väg 97 både framkomlig och trafiksäker. Det har varit en väldigt olycksdrabbad vägsträckning i Norrbotten som successivt under ett antal år har blivit bättre och bättre. Där har både Luleå kommun och Bodens kommun tagit ansvar genom att förskottera pengar, och det är jättebra. Nu är det den tredje etappen som ska fixas till, och det ligger inom plan.

Jag tänkte hålla mig till vad Fredrik Lundh Sammeli var inne på, det som hans interpellation handlar om, arbetspendling. Arbetspendling sker inte bara på statliga vägar utan även på kommunala vägar och på enskilda statsbidragsberättigade vägar. Det vi ser i Norrbotten, bland annat i min hemkommun, är att kommunernas vilja att ge bidrag till de statsbidragsberättigade enskilda vägarna går ned. I Boden har man slutat med det helt och hållet, fast kommunen använder de här vägarna för transporter till sina egna anläggningar och vattenverk, för skolskjuts och en mängd kommunala transporter. Ändå vill de inte vara med och finansiera dessa vägar.

Staten gör sitt, men det gör inte alltid kommunerna. I ett detaljplaneerat område i centralorten och större befolkningscentra sköter kommunen det här. Jag betalar för det via skattsedel, kommunalskatten. Bor jag däremot ute i en by får jag fixa vägen själv, jag får sköta underhållet själv och jag får statsbidrag till det. Många upplever det här som en orättvisa. De som bor på landsbygden har vissa förutsättningar, de som bor på centralorten får det fixat för sig. Staten tycker jag tar sitt ansvar, men det gör inte alltid kommunerna. Här tycker jag att man ska gå längre och till och med ge kommunerna en skyldighet att hjälpa till med de enskilda statsbidragsberättigade vägarna.

Anf. 48 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Jag tycker att Fredrik Lundh Sammelis fråga till mig om ett uppdrag till Trafikanalys att titta på arbetspendlingen i norra Sverige kanske inte är så dum. Vi gjorde det särskilt med fokus på storstäderna inför kompletteringen av infrastrukturpropositionen eftersom just arbets-

resor av det stora antalet pendlare, framför allt i kollektivtrafik, till nästan 80 procent görs i storstäderna. Jag ska absolut ta med mig frågan, tanken är inte alls dum. Det gäller att väga in hur transportsystemet ser ut och vart man de facto arbetspendlar. Vi kan se att 98 procent av alla resor som görs är kortare än tio mil. Längre upp i Sverige åker man ibland betydligt längre än tio mil. Förutsättningarna är naturligtvis olika.

När järnvägens kapacitet på Malmbanan ökar blir det bra även för sträckan Luleå–Boden avseende just blandningen av olika trafikslag. Sedan är det mer gruvnärlingsrelaterat ju närmare Kiruna man kommer och vidare bort mot Narvik.

Det finns olika avvägningar som staten har gjort, inte minst i ett Norrlandsperspektiv. Den diskussionen har vi haft i kammaren tidigare. Man har speciella Norrlandskriterier för vägarna relaterade till hastighet. Oftast handlar det om tiden att komma närmare ett kommuncentrum. På vägar där man annars skulle ha haft en lägre hastighet har man behållit högre. Det gäller att hitta en bra relation mellan framkomlighet och trafiksäkerhet.

Nu nämndes just riksväg 97. Jag vet att både Luleå och Boden som kommuner går in och förskotterar. Tanken är väl att riksväg 97 i sin helhet ska kunna vara klar till 2017. Jag tror att det bara är en deletapp kvar mellan Sunderbyn och Sävast. Där pågår projektering, och enligt Trafikverket hoppas man kunna skriva avtal under nästa år.

När det gäller arbetspendling gör staten – det beror givetvis på hur man väljer att transporteras – insatser via Trafikverket avseende gång- och cykelvägar, busshållplatser, samåkningsparkeringar, tillgänglighetsanpassningar på stationer och busshållplatser, bidrag till kollektivtrafik-anläggningar och olika kollektivtrafikåtgärder. Flygupphandlingen är inte minst viktig för Norrbotten. Där gäller det framför allt de flygplatser där vi har upphandlad trafik – Lycksele, Hemavan, Vilhelmina, Gällivare och Pajala. Vi upphandlar via staten nattågstrafiken mellan Stockholm, Luleå och Narvik. Staten står för själva underskottet. Staten ger ett driftbidrag för norrtågsupplägget, alltså regionaltrafik norr om Sundsvall. I övrigt försöker vi föra den dialog som kan behövas med kommuner och inte minst kollektivtrafikmyndigheter med mera för att hitta lösningar.

Anf. 49 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S):

Fru talman! Det är glädjande att statsrådet är beredd att fundera på ett uppdrag till Trafikanalys. När våra storstadsregioner har unika utmaningar i en stor befolkning och behov av en växande kapacitet brottas norra regionen med helt andra utmaningar i enormt långa avstånd, många gånger dåliga infrastrukturnät och en situation där perspektiv på hela resan sällan är verklighet. När det gäller kontakterna och övergångarna mellan de olika trafikslagen finns det mer att önska.

Norrbotten, som en del av norra regionen, omfattar en fjärdedel av landets yta med långa avstånd mellan tätorterna. Det medför, som statsrådet var inne på, att befolkningen till vardags reser väldigt långa sträckor. Norrbotten är det enda län i landet som har landsgräns till två länder och är ett viktigt område för att knyta ihop de svensk-finska och svensk-norska arbetsmarknadsregionerna.

Betydelsen av att kommunikationerna och infrastrukturen fungerar, samordnas och utvecklas är enormt stor. Här behöver vi gemensamt med

kraft se till att det perspektivet tydligare understryks. Det handlar om regionens framtida tillväxt.

Den väg i länet som är i stort behov av upprustning för att klara både besöksnäringens behov och arbetspendling, trafiksäkerhet och näringslivets behov är riksväg 97. Det handlar om E4 mellan Boviken och Rosvik, E4 mellan Sangis och Haparanda och E10 förbi Överkalix. En del av det här arbetet påbörjas, vilket är jättebra. Till det kommer tjälsäkringen av grusvägar för att göra det möjligt att få råvaran från skogen.

Specifikt på väg 97 är sträckan mellan Gammelstad och Boden en av landets mest trafikfarliga, en väg totalt på lite mer än fyra mil där den kvarvarande sträckan att åtgärda är 12,5 kilometer mellan Sävast och Sunderbyn. Det är en viktig väg som under lång tid har stått i fokus utifrån att det har varit stora problem med trafiksäkerheten och med effektiviteten när det gäller pendling. Man kan se att väldigt viktiga insatser har gjorts under de tio gångna åren, men trafiksäkerheten och möjligheten till en effektiv arbetspendling nås inte förrän den sista sträckan också är på plats.

Trafikverket pekar på att det här kan börja byggas tidigast 2016. Jag nöjer mig inte med statsrådets svar, att det är Länsstyrelsen i Norrbotten som har ansvaret att prioritera. Som statsrådet själv skriver i sitt svar är det prioriteringar inom den ram som regeringen beslutar för länet. Även om länsstyrelsen kämpar med prioriteringar i ett län där mycket händer och där behoven är stora räcker det ändå inte till och går inte nog fort.

Jag vill höra med statsrådet om hon är beredd att verka för ett höjt länsanslag till Norrbotten utifrån de stora utmaningar och behov som länet står inför.

Anf. 50 JOHAN JOHANSSON (M):

Fru talman! Norrbotten är över 24 procent av landets yta. Vi har tyvärr inte lika stor andel av befolkningen. Arbetspendling är ändå en vanlig förekommande del i norrbottningarnas vardag. I min hemkommun Boden pendlar ett hundratal varje vecka upp mot Arjeplog, Gällivare, Kiruna och Pajala.

Det är inte bara fråga om vägstandard, utan trafiksäkerhetsfrågor kommer också in här för att människor ska ha en säker arbetspendling. Fredrik Lundh Sammeli pekade på en mängd viktiga sträckor som måste åtgärdas framför allt trafiksäkerhetsmässigt.

Hastigheten är en sak. På många ställen måste det också till att man har övervakning så att det inte går för fort. Vi har tyvärr alldeles för många olyckor. Vissa av dessa olyckor är beroende på hastighet. Men väldigt många beror på en kombination av hastighet och dåligt väglag.

Anf. 51 LEIF PETTERSSON (S):

Fru talman! Först gäller det länsplanerna. Det är de ramar som regeringen anger för varje län. Jag kan instämma i Fredrik Lundh Sammelis fråga om ministern åtminstone under ett antal år när vi i Norrbotten har den utveckling som vi just nu har är beredd att medverka till att vi kan öka länsanslaget så att vi under en tid kunde bygga bort de problem som finns. Man kan tänka sig att man gör det på några års sikt för framtiden och helt enkelt för över pengarna.

Varför man har plockat fram just 55 vägar vet jag inte. Men Motor-
männen gjorde i varje fall det. Man plockade fram de 55 farligaste
vägarna i Sverige. E20 genom Skaraborg var nummer 1. Det råder inget
tvivel om den saken. Men riksväg 97 fanns också med på den listan.

Vi som bor i regionen vet att det är en olycksdrabbad väg. Det händer
olyckor, och det har hänt många fler olyckor tidigare innan vi fick den
mötesseparering som vi nu har fått mellan Boden och Sävast och från
Sunderbyn till Luleå. Men det finns fortfarande en lång sträcka mitt
emellan som måste åtgärdas snarast.

Om vi talar om arbetspendling i stort ska vi också lägga till väg E10.
Fredrik Lundh Sammeli talde om sträckan förbi Överkalix. Jag skulle
vilja lägga till sträckan mellan Gällivare och Kiruna.

På vintern är det ungefär som att köra rodel att åka efter den vägen.
Man kan tro att det är en bana man åker. Det är två meter höga snövallar
och en väldigt smal väg. När lastbilar möts slår backspeglarna ibland i
varandra. Det är inte rimligt att det ska vara på det sättet.

När man hamnar bakom en långstradare eller en lastbil efter den
vägen och samtidigt har snörök är det inte speciellt roligt att vara ute och
köra bil. Men tyvärr måste de som arbetspendlar göra det.

Det är många människor som i dag arbetspendlar till och från Gälli-
vare och Kiruna. Från Boden är det kanske något hundratal. Men det
kommer människor från hela länet. Det kommer människor ända nerifrån
Västerbotten som veckopendlar dit.

Det är en stor trafik som sker efter de norrbottniska vägarna. Till det
ska man också lägga väg E45. Den är på sina ställen väldigt dålig, och
den används också för arbetspendlingen.

Vad det handlar om är trafiksäkerhetsåtgärder. Det handlar inte i
första hand om att bygga ut och om till motorvägsstandard. Det handlar
inte om det. Det handlar om att se till att vi får en trafiksäker väg så att
människor kan känna trygghet när de ska arbetspendla.

Hur det ska gå till i Pajala där nu arbetspendlingen kommer att öka
med de smala vägar som är upp dit vill jag bara inte tänka på. Vägen från
Överkalix över Korpilombolo är väldigt undermålig. Visst har det gått
bra när det inte varit så mycket trafik där. Men vad som kommer att
hända i framtiden blir i varje fall inte speciellt roligt.

Man kan lägga till en liten ljusglimt i detta. Det är Norrtåg, som mi-
nistern tog upp. Det ska bli väldigt intressant att se när Norrtåg kommer i
gång med sitt försök fullt ut hur det kommer att påverka pendlingen
mellan Luleå och Boden och om fler kommer att ta tåget. Jag hoppas det,
men vi får se vad som händer.

Anf. 52 ISAK FROM (S):

Fru talman! Tack, Fredrik Lundh Sammeli, för en viktig interpellat-
ion.

Jag har tidigare debatterat i en interpellationsdebatt med Catharina
Elmsäter-Svärd om trafiksäkerheten på vägarna i skogslänen. Det är flest
procentuellt som omkommer i skogslänen om man ser till trafiken och
befolkningen jämfört med Stockholms län.

Jag går lite tillbaka till det Leif Pettersson var inne på från början. Jag
tror att vi för sträckan Pajala–Svappavaara kommer att se ett betydande
underhållsbehov framöver när vägen börjar trafikeras.

Jag har i mitt hemlän Västerbotten en malmväg som går efter väg 370 och 95 där Boliden transporterar malm från Kristineberg till Boliden vidare till Skelleftehamn och Rönnskärsverken. Den är förstärkt för 75 ton, och man kör nioaxliga släp. Den läggs om kontinuerligt.

Där har vi gruvnäringen att tacka för att vi har en sådan bra väg i inlandet som vi kan trafikera. Men det är kontinuerligt långtgående underhållsbehov på den vägen, och då kör man ändå bara med 75 ton. Det ska bli väldigt intressant att se hur det kommer att gå med vägen mellan Pajala och Svappavaara när man kommer i gång och kör med 90 ton.

Fredrik Lundh Sammeli ställde frågan utifrån arbetspendlingen i norra Sverige. Det är ganska viktigt att man får till en kartläggning också för att visa på att det inte går att arbetspendla kommunalt mellan många orter. Man är hänvisad till bilen. På många ställen är det inte ett alternativt. Det är för besvärligt och knöligt.

Skulle vi kunna arbetspendla och åka med ett kommande Norrbottningåg skulle du kunna ta dig från Skellefteå till två universitetsstäder på kanske 45 minuter. Det skulle göra arbetspendlingen betydligt bättre. Du skulle kunna utöka arbetsmarknadsregionerna i en betydande omfattning om man skulle få till det.

Min fråga blir: Vad är ministerns svar? Hur ska vi kunna öka arbetsmarknadsregionerna? Är det behövt att öka arbetsmarknadsregionerna? Är det behövt att vi får en större dynamik så att man kan åka från sitt hem, kunna ta jobb på andra orter och bli konkurrenskraftig på arbetsmarknaden? Vad är svaret, så att vi kan ha en arbetsmarknadspolitik och en pendlingsmöjlighet även i norra Sverige?

Anf. 53 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Fredrik Lundh Sammeli var inne på att Norrbotten angränsar till två andra kamrater, nämligen Norge och Finland. Mitt mycket tydliga fokus som också återspeglas i den senaste infrastrukturpropositionen har varit att man måste tänka gränslöst. Det gäller transportmedel och över kommungräns, länsgräns och också landsgräns.

Jag har en hel del samarbete med Finland och inte minst Norge. Man måste se hela transportsystemet hela vägen. Det får inte ta stopp vid en landsgräns. Där kan vi också jobba på många andra sätt för att underlätta. Människor själva upplever aldrig att de går över en så kallad gräns när de ska jobba eller vad de nu ska göra för någonting.

Det har talats en hel del om riksväg 97. Det kan jag förstå, för det är en viktig pulsåder. Jämför man med andra vägar är det också rätt många fordon som går där per dygn. Det är nästan i stil med E10 som Leif Pettersson och jag har diskuterat i andra sammanhang. Det rör sig om 7 000–8 000 fordon per dygn, och det är många.

Därför är det bra att man har lyckats få till separeringen med vajerräcken och annat där man har två-plus-ett, två-plus-två eller till och med motorvägsstandard på vissa delar. På sista sträckan saknas det dock och, som nämdes i debatten, på sträckan mellan Sävast och Sunderbyn.

Ja, Fredrik Lundh Sammeli, det här ligger i planen och skulle påbörjas mycket senare. Men enligt uppgift från Trafikverket för man en diskussion med både Luleå och Boden om att hitta en förskottering och skriva på avtalen under nästa år. Då finns förutsättningarna för att hela

sträckan är färdig till 2017 i stället för att sista delsträckan påbörjas 2017. Det är ett bra sätt att gemensamt lösa frågan.

Länet har i sin plan som hanteras av länsstyrelsen inte bättre eller mer förutsättningar än de som där gives. Det föreligger en plan för 2010–2021, och nu är vi snart inne på 2014. Mellan 2014 och 2021 är det tänkt att ramen ska vara i samma storlek; den ändras inte. När nu planen förlängs till 2025 är det tänkt att det ska ligga på ungefär samma nivå. Det är dock inte färdigt förrän vi har haft åtgärdsplaneringen.

En del har också mer tydligt börjat blanda vissa objekt som kan ligga i nationell plan kombinerat med länsplanen beroende på hur man gör när man även där ser över gränser för att söka en lösning som mycket bättre täcker in helheten. Det arbetet kommer att påbörjas så fort som kammaren har fattat beslut om ramarna och inriktningen för infrastrukturen den 13 december. Då kommer man att på allvar kunna påbörja en sådan diskussion.

På slutet kom trafiksäkerheten upp, och det är förstås mycket relaterat till arbetspendlingen. Trafiksäkerhet är även fortsättningsvis viktigt.

Det ställdes en fråga i samband med Pajala, och vi måste alltid vara beredda att både tänka långsiktigt och vara flexibla när det sker saker i vår omgivning, till exempel när en ny verksamhet startar. Det gäller också att se vad en ny järnväg eller väg får för konsekvenser på annan infrastruktur. Det har Trafikverket i uppdrag att följa och analysera.

Anf. 54 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S):

Fru talman! Jag hoppas att vi kan hitta en bra lösning så att vi inte behöver vänta flera år till på en trafiksäker riksväg 97. Det är också ett tydligt besked från kommunen att man inte kan vänta till 2017 eller längre på ökad trafiksäkerhet på de sista 12 ½ kilometrarna.

Jag ser fram emot fortsatta diskussioner eller ännu hellre att det ganska snart ges ett uppdrag om trafikanalys med fokus på arbetspendlingen i hela norra regionen. En del av debatten har specifikt rört Norrbotten, men hela norra regionen delar ju samma verklighet med långa avstånd och ett stort behov av bättre möjlighet till arbetspendling mellan såväl kommuner som län och länder. Jag tackar för debatten.

Anf. 55 ISAK FROM (S):

Fru talman! Länsanslaget har varit uppe. Länsanslagen i de nordliga länen är viktiga, bland annat för hur Norrtågs fortsatta utveckling ska kunna säkerställas och för hur vi ska kunna fortsätta köra tåg från Lycksele till Umeå och från Umeå till Luleå. Här är länsanslaget helt nödvändigt.

Infrastrukturministern talade om vikten av samarbete och goda relationer med våra grannländer. Jag tittade förrföra fredagen när infrastrukturministern debatterade Kvarkestrafiken med Siv Holma och Ibrahim Baylan. Jag blir dock lite bekymrad, för jag tycker inte att regeringen har signalerat vikten där. Både Norges regering och Finlands regering tycker att hela E12, inklusive Kvarkestrafiken, är viktig.

Europaväg 12 är dessutom under all kritik när det gäller trafiksäkerhet. Det är endast en liten del med mitträcke från Umeå och upp över Vännäs; i övrigt är det inget alls.

Vägen är av yttersta betydelse, inte minst för en kommande stor basnäring, nämligen besöksnäringen. Det finns stor potential, och här är E12 jätteviktig.

Jag hoppas därför att infrastrukturministern fortsätter samtalen med Norges och Finlands regeringar i dessa viktiga frågor.

Prot. 2012/13:27
20 november

Svar på
interpellationer

Anf. 56 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Fru talman! Debatten gällde inte hela E12, Isak From, utan avtalet om färjetrafiken. Där är Norge inte med och betalar och har heller inte visat ett sådant intresse, vilket annars givetvis vore intressant.

Isak From tog tidigare upp att det enda alternativet för många är bilen. Det behöver inte vara ett dåligt alternativ, för man har i alla fall ett alternativ. Som jag nämnde tidigare är det dock viktigt att hjälpa till att se förutsättningarna för att byta trafikslag, till exempel med resecentrum och bra infartsparkeringar så att hela-resan-tänket möjliggörs. Denna del är förstås också viktig att ha med.

Vi följer noga vad som händer med bärighet och slitage på vägarna när vi får allt tyngre fordon och går från till exempel 75 ton till 90 ton. Det handlar om hur många axlar man har och hur man fördelar tyngden, och en tyngre lastbil behöver inte innebära större slitage. Det har vi sett i flera olika projekt.

Fredrik Lundh Sammeli har tagit upp delar som är lika viktiga oavsett var i landet man bor. Behoven kan vara likvärdiga, men lösningarna måste ibland se annorlunda ut. Det perspektivet bär jag med mig i fortsättningen. Det är viktigt att godset ska gå i stråk genom hela landet, och vi måste tänka med helikopterperspektiv. Det gäller också arbetspendlingen, och här ser förutsättningarna olika ut. Vi gör den prioritering vi maktar med.

Fru talman! Det jag tar med mig från denna debatt är Fredrik Lundh Sammelis fundering, önskan och förfrågan om trafikanalyssuppdrag avseende arbetspendlingen.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Bordläggning och beslut om förkortad motionstid

Anmälades och bordlades

Proposition

2012/13:46 Låneram för SAS AB

Kammaren biföll regeringens förslag att motionstiden för denna proposition skulle förkortas till *tisdagen den 27 november*.

EU-dokument

KOM(2012) 614 Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder

Skatteutskottets betänkande

2012/13:SkU15 Ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Prot. 2012/13:27
20 november

Socialutskottets betänkande
2012/13:SoU4 Stärkt stöd och skydd för barn och unga

Finansutskottets betänkande
2012/13:FiU17 Lån till IMF

Arbetsmarknadsutskottets betänkande
2012/13:AU5 Lag om uthyrning av arbetstagare m.m.

12 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 19 november

2012/13:136 Poliskostnader för Stockholmsfotbollen

av *Ylva Johansson* (S)
till justitieminister *Beatrice Ask* (M)

2012/13:137 Varg i renskötseområdet

av *Helén Pettersson* i Umeå (S)
till miljöminister *Lena Ek* (C)

2012/13:138 Oroväckande många varsel

av *Agneta Gille* (S)
till arbetsmarknadsminister *Hillevi Engström* (M)

den 20 november

2012/13:139 Alternativ till teknikneutralitet

av *Jens Holm* (V)
till statsrådet *Anna-Karin Hatt* (C)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 november.

13 § Anmälan om fråga för skriftligt svar

Anmäldes att följande fråga för skriftligt svar framställdes

den 19 november

2012/13:121 Presentkort på ROT- och RUT-arbete

av *Jacob Johnson* (V)
till finansminister *Anders Borg* (M)

Frågan redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 november.

14 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Prot. 2012/13:27
20 november

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 19 november

2012/13:93 Demokratibistånd till Ryssland

av *Valter Mutz* (MP)

till statsrådet *Gunilla Carlsson* (M)

den 20 november

2012/13:110 Ersättning till kommuner för flyktingar

av *Marie Nordén* (S)

till statsrådet *Tobias Billström* (M)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 november.

15 § Kammaren åtskildes kl. 15.59.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

CLAES MÅRTENSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Meddelande om frågestund	1
3 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
4 § Förnyad bordläggning.....	3
5 § Svar på interpellation 2012/13:49 om svenskt erkännande av Palestina.....	3
Anf. 1 Utrikesminister CARL BILDT (M)	3
Anf. 2 URBAN AHLIN (S)	4
Anf. 3 BODIL CEBALLOS (MP)	5
Anf. 4 PETER HULTQVIST (S)	6
Anf. 5 Utrikesminister CARL BILDT (M)	7
Anf. 6 URBAN AHLIN (S)	8
Anf. 7 BODIL CEBALLOS (MP)	10
Anf. 8 PETER HULTQVIST (S)	10
Anf. 9 Utrikesminister CARL BILDT (M)	11
Anf. 10 URBAN AHLIN (S)	12
Anf. 11 Utrikesminister CARL BILDT (M)	13
6 § Svar på interpellation 2012/13:68 om Dawit Isaak.....	13
Anf. 12 Utrikesminister CARL BILDT (M)	13
Anf. 13 SVEN BRITTON (S)	14
Anf. 14 GUNNAR ANDRÉN (FP)	15
Anf. 15 Utrikesminister CARL BILDT (M)	16
Anf. 16 SVEN BRITTON (S)	17
Anf. 17 GUNNAR ANDRÉN (FP)	18
Anf. 18 Utrikesminister CARL BILDT (M)	18
Anf. 19 SVEN BRITTON (S)	19
Anf. 20 Utrikesminister CARL BILDT (M)	19
7 § Svar på interpellation 2012/13:88 om Syrien	20
Anf. 21 Utrikesminister CARL BILDT (M)	20
Anf. 22 CARINA HÄGG (S)	21
Anf. 23 Utrikesminister CARL BILDT (M)	22
Anf. 24 CARINA HÄGG (S)	23
Anf. 25 Utrikesminister CARL BILDT (M)	24
Anf. 26 CARINA HÄGG (S)	25
Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (M)	26
8 § Svar på interpellation 2012/13:95 om avtal om Dalabanans framtid	26
Anf. 28 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	26
Anf. 29 PETER HULTQVIST (S)	27
Anf. 30 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	28
Anf. 31 PETER HULTQVIST (S)	29
Anf. 32 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M)	30

Anf. 33 PETER HULTQVIST (S)	31	Prot. 2012/13:27
Anf. 34 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	32	20 november
9 § Svar på interpellation 2012/13:104 om förhandlingsman för Norrbotniabanan	32	
Anf. 35 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	32	
Anf. 36 LEIF PETERSSON (S).....	33	
Anf. 37 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	34	
Anf. 38 LEIF PETERSSON (S).....	35	
Anf. 39 ISAK FROM (S)	36	
Anf. 40 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	37	
Anf. 41 LEIF PETERSSON (S).....	38	
Anf. 42 ISAK FROM (S)	38	
Anf. 43 FÖRSTE VICE TALMANNEN.....	39	
Anf. 44 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	39	
10 § Svar på interpellation 2012/13:113 om möjligheterna till effektiv arbetspendling samt riksväg 97	39	
Anf. 45 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	39	
Anf. 46 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S).....	40	
Anf. 47 JOHAN JOHANSSON (M)	41	
Anf. 48 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	41	
Anf. 49 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S).....	42	
Anf. 50 JOHAN JOHANSSON (M)	43	
Anf. 51 LEIF PETERSSON (S).....	43	
Anf. 52 ISAK FROM (S)	44	
Anf. 53 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	45	
Anf. 54 FREDRIK LUNDH SAMMELI (S).....	46	
Anf. 55 ISAK FROM (S)	46	
Anf. 56 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	47	
11 § Bordläggning och beslut om förkortad motionstid	47	
12 § Anmälan om interpellationer.....	48	
13 § Anmälan om fråga för skriftligt svar	48	
14 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	49	
15 § Kammaren åtskildes kl. 15.59.....	49	

